

Gmina Miasto Sosnowiec

Al. Zwycięstwa 20
41-200 Sosnowiec

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2024 na terenie Miasta Sosnowiec

pod kątem wymagań art. 9 tb ust. 1 ustawy z dnia
13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
(Dz. U. z 2024 r., poz. 399)

Sosnowiec, kwiecień 2025 r.

Spis treści

1. Wstęp	4
1.1. Cel i zakres opracowania	4
1.2. Uwarunkowania funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Sosnowca	5
1.3. Położenie i uwarunkowania geograficzne	6
1.4. Historia i prognoza rozwoju demograficznego	7
2. Gospodarka odpadami komunalnymi w Gminie Sosnowiec w 2024 r.	9
2.1. System zbierania odpadów komunalnych	9
2.1.1. Zasady selektywnego zbierania odpadów komunalnych	12
2.1.2. Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK)	18
2.2. Ilości i rodzaje wytworzonych odpadów komunalnych	19
2.3. Liczba mieszkańców	24
2.3.1. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12	26
2.4. Miejsca i sposoby zagospodarowania odpadów komunalnych	27
2.5. Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych osiągnięte przez Gminę Sosnowiec w roku 2024	31
2.6. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	35
2.7. Koszty funkcjonowania systemu za 2024 r.	39
3. Podsumowanie	41

Spis tabel

Tabela 1. Liczba mieszkańców Sosnowca w latach 2010-2024	7
Tabela 2. Prognoza demograficzna liczby mieszkańców Sosnowca w latach 2021-2030	8
Tabela 3a. Informacja o odebranych bezpośrednio z nieruchomości odpadach komunalnych na terenie miasta Sosnowca w 2024 r.	19
Tabela 3b. Informacja o odebranych bezpośrednio z nieruchomości odpadach budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne na terenie miasta Sosnowca w roku 2024	20
Tabela 4a. Informacja o zebranych odpadach komunalnych w Gminnym Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK) prowadzonym przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., w 2024 r.	20
Tabela 4b. Informacja o zebranych odpadach budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w Gminnym Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK), prowadzonym przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., w 2024 r.	21
Tabela 5a. Informacja o odpadach zebranych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, przez podmioty zbierające odpady komunalne w 2024r.	21
Tabela 5b. Informacja o zebranych odpadach budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne zebranych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają	

odpady komunalne, przez podmioty zbierające odpady komunalne w 2024r.....	21
Tabela 6. Informacja o masie odpadów, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych, przekazanych do składowania w 2024 r.....	22
Tabela 7. Informacja o masie odpadów, powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do składowania w 2024r.....	22
Tabela 8. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania (w procesie R1,D10).....	23
Tabela 9. Wykaz instalacji, do których zostały przekazane odpady komunalne w 2024 r.....	29
Tabela 10. Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu w latach 2012-2024.....	32
Tabela 11. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w latach 2012 - 2022.....	33
Tabela 12. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2012-2024.....	34
Tabela 13. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	35
Tabela 14. Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie miasta Sosnowca w 2024 r.....	40

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców Sosnowca w latach 2013 – 2024.....	8
Wykres 2. Prognoza demograficzna liczby mieszkańców Sosnowca w latach 2021-2030.....	9
Wykres 3. Masa odpadów wytworzonych w 2024 oraz sposoby ich zagospodarowania.....	28
Wykres 3. Udział poszczególnych kosztów w ogólnych wydatkach systemu gospodarki odpadami komunalnymi.....	41

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie geograficzne miasta Sosnowca.....	6
---	---

1. Wstęp

Opracowany dokument stanowi analizę stanu gospodarki odpadami na terenie miasta Sosnowca obejmującą okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399) każda gmina została zobowiązana do sporządzenia corocznej analizy stanu gospodarki odpadami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

W myśl art. 9tb ww. ustawy Analizę należy sporządzić do dnia 30 kwietnia każdego roku (za rok poprzedni) na podstawie sprawozdań sporządzonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.1. Cel i zakres opracowania

Opracowanie ma na celu weryfikację możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, która pozwoli na usprawnienie systemu gospodarki odpadami, ułatwienie mieszkańcom właściwego pozbywania się odpadów oraz wypełnianie zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.

Zgodnie z brzmieniem art. 9tb ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, opracowanie obejmuje następujące zagadnienia:

- a) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- d) liczbę mieszkańców;
- e) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- f) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości

z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

- h) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- i) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi została sporządzona w oparciu o następujące akty prawa miejscowego:

- Uchwałę nr 458/XXIX/2012 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 27 września 2012 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie miasta Sosnowca;
- Uchwałę nr 255/XXII/2015 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne;
- Uchwałę nr 590/XXXII/2020 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 29 października 2020 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwałę nr 589/XXXII/2020 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 29 października 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Sosnowca;
- Uchwałę nr 818/XLIX/2021 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 28 października 2021 r. w sprawie określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sosnowiec.

1.2 Uwarunkowania funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta Sosnowca

Uwarunkowania dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Sosnowca wiążą się zarówno z położeniem geograficznym miasta, determinującym m.in. odległości transportowe do miejsc przekształcania odpadów komunalnych czy też trasy przewozu odpadów, jak też z zagadnieniami natury demograficznej, determinującymi m.in. ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta. Ilość ta wynika bowiem z liczby mieszkańców zamieszkujących miasto oraz wskaźników nagromadzenia odpadów powstających na jego terenie.

Wskaźniki nagromadzenia odpadów, a także ich planowany rozwój w czasie dostępne są w materiałach planistycznych, w szczególności w Planie Gospodarki Odpadami Województwa Śląskiego, warunkującym sposoby gospodarowania odpadami komunalnymi w Sosnowcu.

Ponadto do kluczowych czynników warunkujących funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Sosnowcu zaliczyć należy czynniki:

- **makroekonomiczne**, w tym związane z inflacją oraz wysokością wynagrodzeń w gospodarce narodowej – mającą wpływ na koszty gospodarowania odpadami komunalnymi;

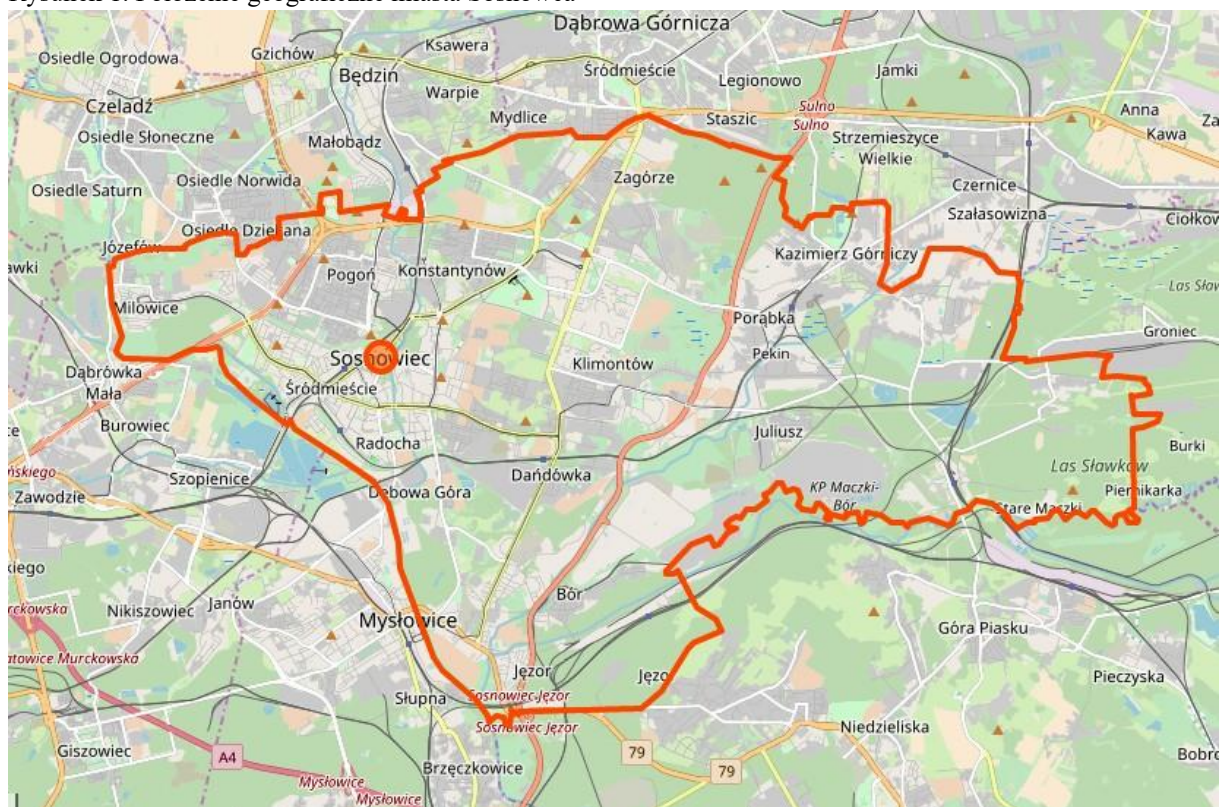
- **dochodowe**, warunkujące maksymalne wysokości obciążeń, jakie mogą ponosić gospodarstwa domowe na zadania związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi wytwarzanymi przez te gospodarstwa;
- **prawne i planistyczne**, warunkujące zasady gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach i wprowadzające, na podstawie dokonanych wcześniej analiz, m.in. wielkości wskaźników opisujących wytwarzanie odpadów.

1.3 Położenie i uwarunkowania geograficzne

Sosnowiec to miasto na prawach powiatu na południu Polski, położone w województwie śląskim, w Zagłębiu Dąbrowskim (z wyjątkiem dwóch fragmentów), będącym częścią zachodniej Małopolski. Położone jest na Wyżynie Śląskiej, stanowiącej część Wyżyny Śląsko-Krakowskiej, nad 3 rzekami: Czarną Przemszą, Białą Przemszą i Brynicą. Znajduje się we wschodniej części Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego (GOP).

Sosnowiec to pierwsze pod względem liczby mieszkańców miasto Zagłębia Dąbrowskiego (wg stanu na grudzień 2023 r. liczy 187 115 mieszkańców, trzecie w województwie śląskim (po Katowicach i Częstochowie) i piętnaste w Polsce. Jest jednym z ośrodków centralnych policentrycznej aglomeracji górnośląskiej. Zajmuje powierzchnię 9 106 ha.

Rysunek 1. Położenie geograficzne miasta Sosnowca

Źródło: maps.google.com

Sosnowiec podzielony jest na 30 dzielnic w tym: Centrum – duża dzielnica wyznaczająca śródmieście, Bór, Bobrek, Cieśle, Dębowa Góra, Dańdówka, - centralna, duża dzielnica Sosnowca, której wschodnim obrzeżem przepływa rzeka Bobrek, a przy niej przebiega droga ekspresowa S1, dzielnica Feliks, Józefów, Jęzor, Juliusz, Kalety, Kazimierz Górniczy,

Klimontów, Kolonia Przyszłość, Konstantynów, Ludmiła, Maczki, Mec, Milowice (miejsce ulokowania Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, wschodnim obrzeżem przebiega droga ekspresowa S86, granicę z Katowicami wyznacza przepływająca tutaj rzeka Brynica), dzielnica Modrzejów, Niwka (wschodnią częścią Niwki przebiega droga ekspresowa S1, południową DK 79), dzielnica Nowe Zawodzie, Ostrowy Górnicze, Pogoń, Porąbka Sielec, Stare Zawodzie, Stary Sosnowiec (południową częścią przepływa rzeka Brynica, zachodnim obrzeżem przebiega droga ekspresowa S86, zwana w tym fragmencie Trasą K-D), dzielnica Środula (przecięta drogą krajową nr 94), dzielnica Zagórze.

1.4 Historia i prognoza rozwoju demograficznego

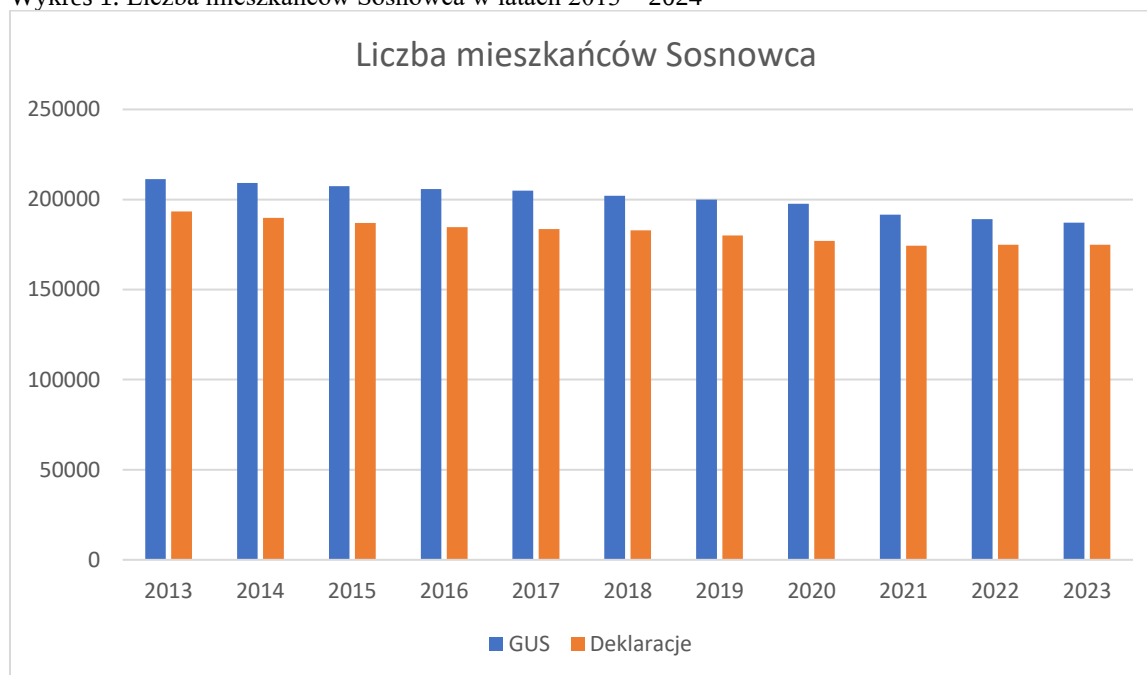
Na podstawie dostępnych statystyk GUS BDL zestawione zostały historyczne dane demograficzne Sosnowca.

Tabela 1. Liczba mieszkańców Sosnowca w latach 2013 – 2024

Rok	Liczba mieszkańców Sosnowca	Liczba mieszkańców wg. złożonych deklaracji
2013	211 275	193 355
2014	209 274	189 810
2015	207 381	186 949
2016	205 873	184 676
2017	204 873	183 562
2018	202 036	182 809
2019	199 974	180 063
2020	197 586	177 033
2021	191 676	174 421
2022	189 178	174 878
2023	187 115	174 862
2024	bd	174 730

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Wykres 1. Liczba mieszkańców Sosnowca w latach 2013 – 2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Analiza pokazuje w sposób jednoznaczny, że liczba ludności zamieszkującej obszar Sosnowca stanowi miernik malejący w związku ze spadkową tendencją rozwoju demograficznego. Oznacza to, że przy rosnącej ilości odpadów komunalnych i malejącej liczbie mieszkańców (a dodatkowo występującej różnicy pomiędzy liczbą osób zameldowanych i zadeklarowanych w systemie), jednostkowe koszty w przeliczeniu na 1 mieszkańca będą rosły.

Wg prognoz demograficznych GUS liczba mieszkańców Sosnowca nadal będzie maleć osiągając w 2030 roku poziom ok. 177 tys. mieszkańców.

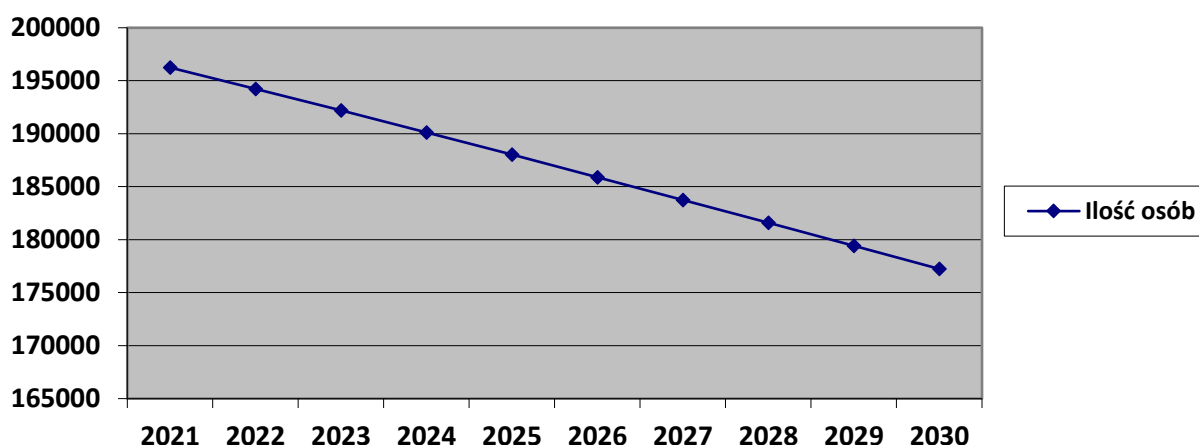
Tabela 2. Prognoza demograficzna liczby mieszkańców Sosnowca w latach 2021-2030

Rok	Liczba mieszkańców Sosnowca
2021	196 244
2022	194 227
2023	192 189
2024	190 119
2025	188 027
2026	185 890
2027	183 752
2028	181 600
2029	179 425
2030	177 242

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Graficzne przedstawienie prognoz liczby ludności obrazuje poniższy wykres. Widać na nim sukcesywny, liniowy spadek liczby mieszkańców zamieszkującej Sosnowiec.

Wykres 2. Prognoza demograficzna liczby mieszkańców Sosnowca w latach 2021-2030

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Analiza danych demograficznych pozwala na stwierdzenie, że w kolejnych latach obszar Sosnowca ulegać będzie dalszej stałej depopulacji. W ślad za tym może iść zmniejszenie liczby składanych deklaracji przez właścicieli nieruchomości.

2. Gospodarka odpadami komunalnymi w Gminie Sosnowiec w 2024 r.

2.1. System zbierania odpadów komunalnych

W celu realizacji zadania odbioru oraz transportu odpadów komunalnych Gmina Sosnowiec w roku 2022 wyłoniła, zgodnie z art. 6d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w drodze przetargu nieograniczonego, przedsiębiorcę odbierającego i transportującego odpady komunalne z terenu Gminy Sosnowiec, do miejsca ich przetwarzania, tj.: Konsorcjum Firm:

- Lider Konsorcjum: Remondis MPGO Sosnowiec Sp. z o.o. z siedzibą: 41-203 Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 11;
- Partner Konsorcjum: Remondis Sp. z o.o. z siedzibą: 02-981 Warszawa, ul. Zawodzie 18;
- Partner Konsorcjum: REMONDIS Górny Śląsk Sp. z o.o. z siedzibą: 41-706 Ruda Śląska, ul. Piotra Skargi 87.

Przedmiotowa umowa świadczona była przez ww. podmiot w okresie od 01.04.2022 r. do 31.05.2024 r.

W roku 2024 została przeprowadzona kolejna procedura przetargowa na wyłonienie przedsiębiorcy realizującego usługę odbioru i transportu odpadów komunalnych na terenie miasta Sosnowca, w wyniku której przedsiębiorcą realizującym przedmiotową usługę został REMONDIS MPGO SOSNOWIEC Sp. z o.o. z siedzibą: 41-203 Sosnowiec, ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego 11B.

Umowa została zawarta na okres od 01.06.2024 r. do 31.05.2026 r.

Ponadto Gmina Sosnowiec posiada umowę wykonawczą, zawartą w roku 2010, na zagospodarowanie odpadów komunalnych z Instalacją Komunalną do Przetwarzania

Odpadów Komunalnych, tj. Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Odpadami Sp. z o. o. w Sosnowcu, z siedzibą: 41-216 Sosnowiec, ul. Grenadierów 21.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami powstało w ramach Projektu pn. " Budowa kompleksowego systemu gospodarki odpadami w Sosnowcu", gdzie realizowane są technologie intensywnego przetwarzania odpadów wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Odzyskane frakcje materiałowe, nadające się do ponownego wykorzystania (w tym posiadające właściwości energetyczne), znajdują zastosowanie jako:

- surowce wtórne,
- kompost,
- paliwo alternatywne (RDF).

Gmina Sosnowiec oprócz odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, przejęła obowiązek odbierania odpadów komunalnych z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, wyłączając nieruchomości, na których prowadzona jest działalność cmentarzy oraz Rodzinnych Ogrodów Działkowych zgodnie z Uchwałą nr 255/XXII/2015 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Ponadto, na podstawie art. 6c ust. 3a u.c.p.g. właściciele nieruchomości niezamieszkałych, mieli możliwość wyłączenia się z systemu odbierania odpadów komunalnych zorganizowanego przez gminę poprzez złożenie prezydentowi miasta stosownego oświadczenia.

W związku z wyłączeniem tych nieruchomości z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przez Gminę, zgodnie z zapisem art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, są obowiązani do dokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi. Gmina obowiązana jest do prowadzenia ewidencji umów, o których mowa powyżej, zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Na podstawie prowadzonej ewidencji, stwierdzono, że w roku 2024 wszyscy właściciele nieruchomości, zawarli umowy, o których mowa w art. 6 ust. 1 ww. ustawy.

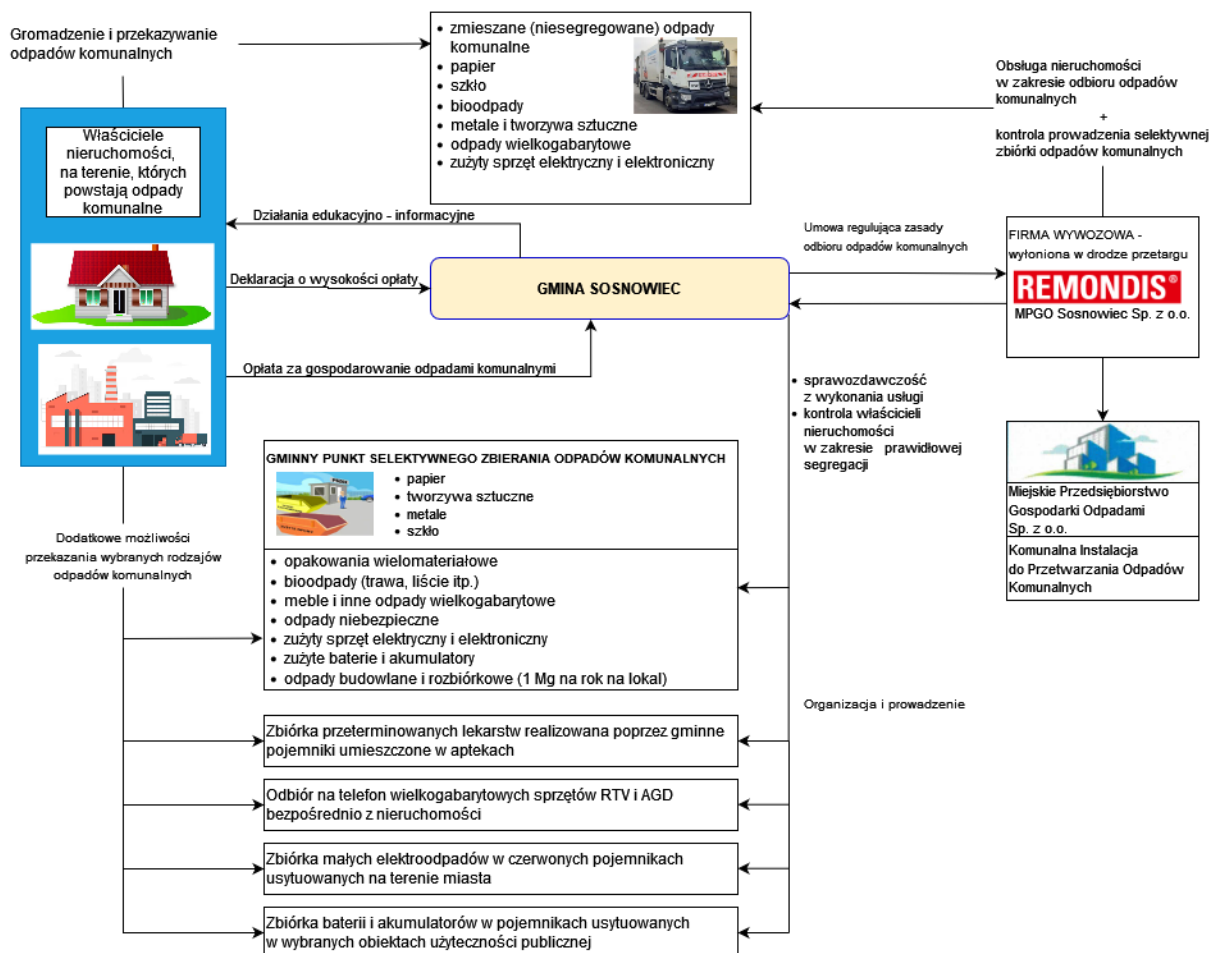
Gmina w ramach uiszczonej opłaty zapewniała właścicielom nieruchomości wyposażenie nieruchomości w pojemniki/worki służące do zbierania odpadów komunalnych. Ponadto utrzymywała pojemniki w odpowiednim stanie technicznym oraz sanitarnym poprzez ich dezynfekcję 2 razy w ciągu roku, a także zapewniała odbiór odpadów komunalnych i ich transport do miejsc odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania.

Na terenie miasta Sosnowca, w okresie od 1 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2018 r., obowiązywał system selektywnego zbierania odpadów komunalnych z podziałem na „suche”, „mokre” oraz „szkło”. Podział ten uległ zmianie po 1 stycznia 2019 r., kiedy to w mieście Sosnowcu wprowadzone zostały nowe zasady segregacji odpadów komunalnych, które były konsekwencją wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r.

(Dz.U. z 2019 r. poz. 2028) w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. W związku z powyższym od 1 stycznia 2019 r. na terenie miasta zaczęły obowiązywać nowe przepisy prawa miejscowego (uchwały) dotyczące sposobu segregacji i wysokości stawek opłat za odpady komunalne. Konsekwencją zmian narzuconych przez Ministerstwo Środowiska, była konieczność złożenia na dzień 01.01.2019 r. nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości, zlokalizowanych na terenie miasta Sosnowca, którzy do tej pory zbierali odpady komunalne jako niesegregowane oraz właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne.

W roku 2024 gminnym systemem odbierania odpadów komunalnych, zostało objętych 14 778 nieruchomości, w tym: nieruchomości zamieszkałe – 12 386, nieruchomości niezamieszkałe 1 464, nieruchomości mieszane jednorodzinne – 336, nieruchomości mieszane wielorodzinne - 591.

SCHEMAT SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI W SOSNOWCU

2.1.1. Zasady selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Selektywne zbieranie odpadów komunalnych przez wiele lat było dobrowolne. Właściciele poszczególnych nieruchomości wypełniali deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w której albo oświadczali, że będą segregować odpady zgodnie z wymogami ustawowymi, albo będą zbierać odpady jako zmieszane odpady komunalne. Konieczność selektywnej zbiórki odpadów komunalnych nie jest jednak przypadkowa i jest obowiązkiem od 01.01.2019 r. Recykling odpadów jest jednym z elementów przyjętego tzw. pakietu odpadowego. Mowa tu o wymogach prawa Unii Europejskiej, które wyznaczają państwom członkowskim cel, by do roku 2035 zwiększyć poziom recyklingu do 65%. Przy czym do 2025 roku ma on wynieść 55%, a w 2030 roku – 60%. Ustawodawca wprost określa, w jaki sposób należy to robić, zaś wszelkie odstępstwa od wyznaczonych reguł mogą oznaczać kary i kontrole.

Szczegółowy sposób segregacji odpadów określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 906) w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów oraz zasady określone w przepisach prawa miejscowego. Główna zasada jednolitego systemu segregacji odpadów jest jedna – należy oddzielać surowce od odpadów, które nie nadają się do powtórnego przetworzenia. Są to: metale, tworzywa sztuczne i odpady opakowaniowe wielomateriałowe, papier, a także opakowania szklane i bioodpady. Zbieranie osobno papieru, szkła, tworzyw sztucznych wraz z metalem, a także oddzielanie bioodpadów pozwala uzyskać najbardziej pełnowartościowe surowce nadające się do recyklingu, który polega na odzyskaniu surowców, z których wykonane są odpady, a następnie na ich ponownym wykorzystaniu w procesie tworzenia nowych wyrobów. Z punktu widzenia ekologii jest to niezwykle ważne, gdyż pozwala na odzyskiwanie raz użytego surowca i ogranicza potrzebę sięgania po kolejne zasoby naturalne, co redukuje negatywny wpływ na środowisko naturalne.

Zasady dotyczące: częstotliwości wywozu odpadów komunalnych, sposobu zagospodarowania odpadów budowlanych z drobnych remontów, możliwość oddawania we własnym zakresie wszystkich selektywnie zebranych odpadów do gminnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (GPSZOK) oraz warunki mycia i dezynfekcji pojemników do gromadzenia odpadów w 2024 roku, określały przepisy Uchwały nr 590/XXXII/2020 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 29 października 2020 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Gmina Sosnowiec poprzez akcje edukacyjne, skierowanie do właścicieli nieruchomości oraz pozostałych mieszkańców, rozpowszechniała informacje jak prawidłowo segregować odpady komunalne oraz jak postępować z odpadami, które są problematyczne. Według przyjętego systemu zbierania odpadów na terenie miasta, w skład poszczególnych frakcji odpadów wchodzi następujące odpady:

- papier – odpady z papieru, w tym odpady z tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury (pojemnik/worek koloru niebieskiego);
- metale, tworzywa sztuczne – odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe (pojemnik/worek koloru żółtego) ;
- szkło – odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła (pojemnik/worek koloru zielonego);
- bioodpady – odpady żywności i kuchenne z gospodarstw domowych (pojemnik koloru brązowego);
- „zielone” – odpady zbierane odrębnie od innych bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych i ogrodów (worek koloru brązowego);
- popiół – popiół z palenisk domowych (pojemnik koloru szarego).

Zgodnie z jednolitym systemem segregacji odpadów definicja bioodpadów obejmuje zarówno odpady kuchenne z gospodarstw domowych, jak również odpady ulegające biodegradacji z ogrodów i parków stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji, tzw. odpady „zielone” (innymi słowy – odpady zielone są jednym z rodzajów bioodpadów). Gmina Sosnowiec zdecydowała już w roku 2019 o oddzielnym zbieraniu bioodpadów z podziałem na dwie frakcje odpadów:

- Bioodpady – odpady kuchenne – w brązowych pojemnikach,
- Bioodpady – odpady zielone – w brązowych workach.

Każda nieruchomość została wyposażona w brązowy pojemnik o pojemności 120 l, do którego właściciele nieruchomości zobowiązani są wrzucać wyodrębnione ze strumienia odpadów resztki jedzenia, owoce, warzywa, a w tym np. części zielone, obierki, skórki, skorupki od jajek, ogryzki czyli wszystko co można poddać kompostowaniu. Natomiast odpady zielone zbierane są w workach 120 l i odbierane przez uprawnioną firmę bezpośrednio z nieruchomości. Jeżeli właściciel nieruchomości nie odda tego rodzaju odpadu zgodnie z harmonogramem odbioru, może odwieźć własnym transportem do Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK), zlokalizowanego przy ul. Grenadierów 21 w Sosnowcu.

Realizując obowiązki ustawowe (na podstawie art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) Rada Miejska w Sosnowcu podjęła, w dniu 29 października 2020 r. Uchwałę nr 592/XXXII/2020, wprowadzającą po raz pierwszy zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych. Ustalono częściowe zwolnienie w wysokości 1,50 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej nieruchomość jednorodzinną, z mocą obowiązującą od dnia 01.01.2021 r. Przedmiotowe zwolnienie

kontynuowane jest w podjętej w dniu 28 października 2021 r. kolejnej Uchwały Rady Miejskiej w Sosnowcu Nr 818/XLIX/2021 w sprawie określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sosnowiec, z mocą obowiązującą od dnia 01.01.2022 r. Jednak warunkiem przedmiotowego zwolnienia jest złożenie przez właściciela nieruchomości jednorodzinnej pierwszej lub nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zawierającej oświadczenie, że bioodpady zbierane w sposób selektywny, będą kompostowane w przydomowym kompostowniku. Zgodnie z zapisami ww. ustawy, fakt posiadania kompostownika i kompostowania bioodpadów podlega kontroli. W roku 2024 na terenie miasta Sosnowca zidentyfikowano 189 szt. kompostowników przydomowych (na podstawie złożonych deklaracji). Przeprowadzono kontrolę 30 nieruchomości zamieszkałych, których właściciele zadeklarowali posiadanie kompostownika przydomowego. Kontrole miały na celu potwierdzenie faktu istnienia kompostownika oraz kompostowania bioodpadów, zgodnie z wymogami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Nie wydano w roku 2024 decyzji stwierdzającej utratę prawa do zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zgodnie z Uchwałą nr 590/XXXII/2020 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 29 października 2020 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, odpady komunalne odbierane były z następującą częstotliwością:

- Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne:
 - 1 raz na 2 tygodnie – z budynków mieszkalnych jednorodzinnych
 - co najmniej 1 raz w tygodniu - z budynków wielolokalowych;
 - co najmniej 1 raz na 2 tygodnie – z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne;
 - 1 raz na 2 tygodnie – z nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe
- Bioodpady:
 - 1 raz na 2 tygodnie – z budynków mieszkalnych jednorodzinnych;
 - co najmniej 1 raz w tygodniu – - z budynków wielolokalowych;
 - co najmniej 1 raz na 2 tygodnie – z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne, w tym z nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno- wypoczynkowe;
 - co najmniej 1 raz w tygodniu - z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne, w przypadku powstania odpadów związku z handlem artykułami spożywczymi lub gastronomią.
- Odpady zbierane selektywnie z wyjątkiem bioodpadów, popiołu i niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych:

- 1 raz na 2 tygodnie – z budynków mieszkalnych jednorodzinnych;
 - co najmniej 1 raz na 2 tygodnie – z budynków wielolokalowych, w których zamieszkuje do 10 osób;
 - co najmniej 1 raz w tygodniu – z budynków wielolokalowych, w których zamieszkuje do 11 i więcej osób;
 - co najmniej 1 raz na 2 tygodnie - z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne, w tym z nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe.
- Popiół z palenisk domowych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy:
- 1 raz na 2 tygodnie: w miesiącach od 1 października do 30 kwietnia;
 - 1 raz na 4 tygodnie: w miesiącach od 1 maja do 30 września.
- Meble i inne odpady wielkogabarytowe (w tym wielkogabarytowe zużyte sprzęty gospodarstwa domowego):
- 1 raz na kwartał – z budynków mieszkalnych jednorodzinnych;
 - co najmniej 1 raz w miesiącu – z budynków wielolokalowych, w których zamieszkuje do 10 osób;
 - 1 raz w tygodniu – z budynków wielolokalowych, w których zamieszkuje 11 i więcej osób.

Odpady o dużych gabarytach takie jak m.in. meble czy wielkogabarytowe zużyte sprzęty gospodarstwa domowego odbierane były od mieszkańców bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych. Mieszkańcy Sosnowca mogli również własnym transportem oddawać bezpłatnie każdą ilość odpadów tego typu do Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Grenadierów 21 w Sosnowcu. Wielkogabarytowy zużyty sprzęt RTV i AGD, odbierany jest także bezpłatnie na terenie miasta, bezpośrednio z domu. Wystarczy zgłosić ten fakt telefonicznie pod numer telefonu podany na miejskiej stronie internetowej. Do urządzeń wielkogabarytowych odbieranych bezpośrednio z domu zaliczane są: telewizory, komputery, lodówki, pralki, kuchenki elektryczne oraz gazowo-elektryczne, zamrażarki, suszarki do ubrań, zmywarki.

Realizacja tej usługi odbywa się w ramach porozumienia zawartego pomiędzy gminą Sosnowiec a firmą zewnętrzną, obsługującą gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi. Ponadto od roku 2021, na terenie miasta, realizowane jest zdanie, w wyniku którego rozstawiono na terenie miasta 20 specjalistycznych pojemników do zbierania małogabarytowych elektroodpadów pochodzących z gospodarstw domowych, przez które rozumie się drobny sprzęt RTV, AGD nie większy niż 60 x 40 x 20 cm. Rozmieszczenie poszczególnych pojemników zostało opublikowane na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Sosnowcu, w miejscach z których swobodnie mogą skorzystać mieszkańcy miasta. W roku 2024 zwiększono ilość pojemników do 30 sztuk. Mieszkańcy mają również możliwość oddania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego do sklepu, w którym zakupują nowy sprzęt jako stary odpowiednik zużytego sprzętu.

- Odpady zielone (zbierane odrębnie od bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odpady stanowiące części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych i ogrodów):
 - 1 raz na 2 tygodnie – z budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz budynków wielolokalowych, w których zamieszkuje do 10 osób (z wyłączeniem mieszkań służbowych w placówkach oświatowych) (w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia) – jeżeli właściciel nieruchomości nie korzysta ze zwolnienia z części opłaty z tytułu kompostowania bioodpadów w kompostowniku przydomowym;
 - 5 razy w sezonie (3 razy trawa i 2 razy liście) – z budynków wielolokalowych, w których zamieszkuje 11 i więcej osób (w okresie od 1 kwietnia 31 grudnia).

Odpady pochodzące z pielęgnacji ogrodów, z nieruchomości zamieszkałych w zabudowie jednorodzinnej, odbierane były w ilości 4 szt. worków (120 l) dla jednej nieruchomości. Dodatkowo mieszkańcy Sosnowca mogli bezpłatnie oddawać każdą ilość odpadów zielonych do GPSZOK. Zarządcy nieruchomości wielorodzinnych otrzymywali worki 120 l lub kontenery do gromadzenia odpadów zielonych po wcześniejszym zgłoszeniu zapotrzebowania.

- Odpady budowlano – remontowe:

Odpady budowlane pochodzące z drobnych remontów, takie jak gruz ceglany i betonowy, elementy ceramiki (płytki, armatura łazienkowa) dachówki, płytki PCV, panele ściennie i podłogowe, stare tapety oraz okna, mieszkańcy Sosnowca mogli własnym transportem dostarczać do Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Dla odpadów budowlanych i rozbiórkowych zastosowano ograniczenie w ilości dostarczonych odpadów,

w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi - do 1 Mg rocznie dla jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub jednego lokalu mieszkalnego w budynku wielolokalowym, a ilości przekraczające ustalony próg mogły zostać oddane odpłatnie. Właściciele nieruchomości zamieszkałych mieli również możliwości podpisania indywidualnych umów na wykonanie usługi podstawienia kontenera/worka typu Big Bag oraz wywozu odpadów budowlanych z podmiotami, które posiadały zezwolenie na transport odpadów.

– Odpady niebezpieczne i zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny:

Zbiórka odpadów niebezpiecznych na terenie Gminy Sosnowiec w 2024 roku odbywała się analogicznie jak w latach poprzednich. W miejscach użyteczności publicznej, których wykaz znajduje się na miejskiej stronie internetowej, zostały podstawione pojemniki do gromadzenia przeterminowanych leków oraz zużytych baterii. W wielu sklepach zostały także usytuowane pojemniki do gromadzenia zużytych świetlówek oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego małych gabarytów. Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego zamieszczony został wykaz podmiotów zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych. Sprzęt dużych gabarytów był odbierany w ramach uiszczonej opłaty bezpośrednio od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zabudowie jednorodzinnej raz na kwartał, a w zabudowie wielorodzinnej raz na tydzień. Właściciele nieruchomości zamieszkałych, mogli w ramach uiszczanej opłaty, we własnym zakresie i w każdej ilości, dostarczać do Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki i chemikalia, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady nie kwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym oraz inne odpady niebezpieczne.

– Zużyte opony

Mieszkańcy w ramach uiszczonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieli możliwość oddania tych odpadów do GPSZOK, a także były one odbierane z nieruchomości zamieszkałych w ramach odbioru odpadów wielkogabarytowych. W Gminnym Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, zużyte opony przyjmowane są w ilości 4 sztuk w danym roku - z jednego gospodarstwa domowego.

Właściciele nieruchomości niezamieszkałych obowiązani byli we własnym zakresie zawierać umowy na wykonywanie określonych usług z podmiotami, które posiadały zezwolenie na transport odpadów. Gmina przejęła obowiązek odbioru odpadów z nieruchomości niezamieszkałych tylko w zakresie odpadów komunalnych, tzn. powstających w tych nieruchomościach frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła, bioodpadów oraz niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W myśl art. 5 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Prezydent Miasta Sosnowca zobligowany jest do nadzoru nad realizacją obowiązków ciążących na właścicielach nieruchomości, w zakresie zbierania w sposób selektywny powstałych na nieruchomościach odpadów komunalnych, zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie utrzymania

czystości i porządku na terenie miasta Sosnowca. W przypadku stwierdzenia w pojemniku lub worku, niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych Wykonawca pozostawia na pojemniku informację (naklejkę), która zawiera termin stwierdzenia nieprawidłowości, i niezwłocznie powiadamia o tym fakcie gminę oraz właściciela/zarządcę nieruchomości. Jednocześnie Wykonawca przekazuje do Gminy dokumentację fotograficzną z zaistniałego zdarzenia. Monitoring w zakresie segregacji danej frakcji prowadzony jest na danej lokalizacji co najmniej przez okres jednego miesiąca, aby stwierdzić, czy zaniedbanie występuje jednorazowo, czy w sposób ciągły.

W związku z powyższym, w roku 2024, skontrolowano 21 nieruchomości pod względem prawidłowości selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości właściciel nieruchomości został poinformowany o konsekwencjach takiego stanu rzeczy, w tym o konieczności wszczęcia przez tut. organ, postępowania administracyjnego w kierunku naliczenia podwyższonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w sytuacji niezaprzestania naruszania zasad selektywnej zbiórki odpadów. W roku 2024 wydanych zostało 21 takich decyzji.

2.1.2. Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK)

Na terenie Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Sp. z o. o. w Sosnowcu, przy ul. Grenadierów 21 (od dnia 01.07.2013 r.), działa Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych umożliwiający mieszkańcom Gminy Sosnowiec oddanie odpadów problematycznych i niebezpiecznych. W 2017 r. dotychczasowy Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych został zmodernizowany. GPSZOK otrzymał nową nazwę - Ekostacja Juliusz, i zyskał nową aranżację starego dworca z lokomotywą i wagonami (kontenerami), dzięki czemu segregacja i wywóz surowców są łatwiejsze. Są to działania, które mają zachęcić mieszkańców do samodzielnego oddawania odpadów problematycznych, niebezpiecznych oraz surowców wtórnych.

Ekostacja Juliusz została podzielona na trzy perony z torami, które oznaczają konkretny kontener lub pojemnik. Na terenie GPSZOK-u znajdują się tablice informacyjne – Rozkłady jazdy, z których możemy odczytać jakie odpady należy wrzucać do wybranych pojemników i kontenerów. Dodatkowo każdy z nich posiada swoje oznaczenie wraz z kodem odpadu. W punkcie przyjmowane są m.in.:

- odpady wielkogabarytowe np. meble, dywany, lustra, materace, drzwi,
- odpady poremontowe np. gruz, tapety, armatura łazienkowa, panele ścienne i podłogowe, płytki PCV,
- odpady zielone np. skoszona trawa, opadłe liście, gałęzie z przycinki drzew (każda z wymienionych frakcji przyjmowana jest osobno bez worków foliowych),
- sprzęt elektryczny i elektroniczny np. lodówki, pralki, kuchenki, odkurzacze, żelazka itp.,
- odpady niebezpieczne np. akumulatory, baterie, świetlówki, termometry, przeterminowane leki, zużyte oleje, opakowania zawierające substancje niebezpieczne,
- zużyte opony z samochodów osobowych do 3,5 t.

Odpady przyjmowane są od poniedziałku do piątku w godzinach od 9:00 do 17:00 oraz w soboty w godzinach od 9:00 do 13:00 zgodnie z Regulaminem funkcjonowania GPSZOK.

2.2. Ilości i rodzaje wytworzonych odpadów komunalnych

Informacja o ilości poszczególnych rodzajów odpadów odebranych z terenu miasta Sosnowca, masy odpadów przyjętych do gminnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (GPSZOK) oraz zebranych przez podmioty zbierające odpady komunalne, zostały przedstawione w tabelach 3a i b, 4a i b oraz 5a i b.

Tabela 3a. Informacja o odebranych bezpośrednio z nieruchomości odpadach komunalnych na terenie miasta Sosnowca w 2024 r.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	4 519,2000
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	12,1400
15 01 03	Opakowania z drewna	5,6400
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	7 469,5100
15 01 07	Opakowania ze szkła	4 036,7400
20 01 01	Papier i tektura	9,2300
20 01 02	Szkło	5,8700
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	6 883,4400
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,6600
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	25,0850
20 01 39	Tworzywa sztuczne	10,2900
ex 20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	973,2000
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	4 850,6428
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	745,5600
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	37 373,3800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	5 281,3200
RAZEM		72 201,9078

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań złożonych w BDO przez podmioty odbierające odpady komunalne na terenie miasta Sosnowca w roku 2024.

Analiza danych zawartych w powyższej tabeli, pokazuje, że największą ilość odebranych odpadów komunalnych, stanowią odpady o kodzie 20 03 01 (niesegregowane zmieszane odpady komunalne) w ilości 37 373,3800 Mg.

Tabela 3b. Informacja o odebranych bezpośrednio z nieruchomości odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, na terenie miasta Sosnowca w 2024 r.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa [Mg]
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	3 769,1800
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	139,4400
RAZEM		3 908,6200

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań złożonych w BDO przez podmioty odbierające odpady komunalne na terenie miasta Sosnowca w roku 2024.

Tabela 4a. Informacja o zebranych odpadach komunalnych w Gminnym Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK) prowadzonym przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., w 2024 r.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa [Mg]
13 02 08*	Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	2,8960
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	15,4000
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	4,1010
15 01 04	Opakowania z metali	0,3100
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,0400
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,5400
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,0210
16 01 03	Zużyte opony	20,3160
20 01 14*	Kwasy	0,1600
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,1800
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	11,2800
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,7000
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,6000
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	15,7540
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	34,3560
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	2 732,8160
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1 421,7900
RAZEM		4 261,2600

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania złożonego w BDO przez podmiot obsługujący Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w roku 2024.

Dane przedstawione w Tabeli 4a, pokazują, iż największą grupę odpadów komunalnych oddawanych przez mieszkańców Sosnowca do GPSZOK stanowią odpady o kodzie 20 02 01

(odpady ulegające biodegradacji), które zostały przekazane roku w 2024 - w ilości 2 732,8160 Mg oraz odpady o kodzie 20 03 07 (odpady wielkogabarytowe) - w ilości 1 421,7900 Mg.

Tabela 4b. Informacja o zebranych odpadach budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w Gminnym Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK), prowadzonym przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., w 2024 r.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa [Mg]
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	818,2800
17 03 80	Odpadowa papa	87,0400
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	182,2800
RAZEM		1 087,6000

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania złożonego w BDO przez podmiot obsługujący Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w roku 2024.

Tabela 5a. Informacja o odpadach zebranych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, przez podmioty zbierające odpady komunalne w 2024 r.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	87,8000
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	95,3970
15 01 04	Opakowania z metali	71,1593
20 01 01	Papier i tektura	241,9360
20 01 40	Metale	39,3252
RAZEM		535,6175

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań złożonych w BDO przez podmioty zbierające odpady komunalne w roku 2024.

Z analizy danych ujętych w Tabeli 5a wynika, iż podmioty zbierające odpady komunalne na terenie miasta Sosnowca, przyjęły w roku 2024, odpady o kodzie 20 01 01 tj. papier i tektura – w ilości 241,9360 Mg, stanowiące największą grupę odpadów surowcowych.

Tabela 5b. Informacja o zebranych odpadach budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne zebranych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, przez podmioty zbierające odpady komunalne w 2024 r.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa [Mg]
17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz	239,4293
17 04 02	Aluminium	227,1624
17 04 03	Ołów	23,4008
17 04 04	Cynk	18,4401
17 04 05	Żelazo i stal	3 183,3897

17 04 06	Cyna	3,2886
17 04 07	Mieszaniny metali	87,4631
17 04 11	Kable inne niż wymienione w 17 01 10	12,2184
RAZEM		3 794,7924

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań złożonych w BDO przez podmioty zbierające odpady komunalne w roku 2024.

Tabela 6. Informacja o masie odpadów, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych, przekazanych do składowania w 2024 r.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów zawierająca frakcje od 0-80 mm [Mg]	Masa odpadów zawierająca frakcje pow. 80 mm [Mg]
19 05 99	Inne niewymienione odpady	-----	-----
19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	174,9700	10 032,8090
	Masa całego strumienia odpadów przekazanego do składowania	10 207,7790	

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań złożonych w BDO przez podmioty odbierające odpady komunalne w roku 2024.

Tabela 7. Informacja o masie odpadów, powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do składowania w 2024 r.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów zawierająca frakcje od 0-80 mm [Mg]	Masa odpadów zawierająca frakcje pow. 80 mm [Mg]	Brak podziału strumienia odpadów na frakcje
19 05 99	Inne niewymienione odpady	8 926,1918	-----	-----
19 05 03	Kompost nieodpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania)	-----	-----	4,5563
19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	0,0675	15 731,3312	-----
	Masa całego strumienia odpadów przekazanego do składowania	34 869,9258		

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań złożonych w BDO przez podmioty odbierające odpady komunalne w roku 2024.

W powyższych Tabelach 6 i 7 została przedstawiona informacja o masie odpadów powstałych po przetworzeniu odpadów komunalnych w instalacjach mechaniczno-biologicznego przetwarzania (MBP) przekazana do składowania.

Odpady o kodzie 19 12 12 stanowią frakcję po sortowaniu pochodzącą z mechanicznej obróbki odpadów jako tzw. frakcja nadsitowa > 80 mm, natomiast odpad o kodzie 19 05 99 powstały w procesach biologicznego przetwarzania odpadów, to tzw. stabilizat. Odpady o kodzie 19 05 03 powstają w wyniku procesu kompostowania przyzłomowego odpadów zielonych oraz innych bioodpadów selektywnie zebranych, a następnie są przesiewane na sicie o oczkach 20 mm. Odpady nie posiadają właściwości składników, które mogą powodować, że odpad jest niebezpieczny.

Tabela 8. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania (w procesie R1,D10) w 2024 r.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów przekazana do termicznego przekształcenia[Mg]	Masa odpadów wytworzona na terenie Gminy[Mg]
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	7,8600	76 975,5733
20 01 32	Leki inne niż wymienione	0,7000	
RAZEM		8,5600	76 975,5733

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań złożonych w BDO przez podmioty odbierające i zbierające odpady komunalne w roku 2023.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Sosnowiec (pomniejszona o wartość 23,2120 Mg – opony i oleje) wynosi:

$$\frac{8,5600}{76\,975,5733} \times 100\% = 0,01 \%$$

W Tabeli 8 została przedstawiona informacja wymagana zapisami art. 9tb ust. 9, w związku z nowelizacją (w roku 2021) ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w zakresie informacji o masie odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania.

2.3. Liczba mieszkańców

Według danych pochodzących z ewidencji ludności prowadzonej przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Sosnowcu, stałe zameldowanie na dzień 31 grudnia 2024 r. w Gminie Sosnowiec posiadało 171 789 osób, natomiast meldunek czasowy – 3 690 osób. Dane wynikające z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanymi przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Sosnowiec wykazują, że systemem odbierania odpadów komunalnych przez Gminę objętych było 174 730 osób.

Dane wynikające ze złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanymi przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze miasta Sosnowca wykazują, że ilość osób objętych systemem różni się od ilości osób faktycznie zamieszkujących. Dlatego też Gmina zobowiązana jest prowadzić działania mające na celu zweryfikowanie powodu różnicy wynikającej z ilości osób zameldowanych, a ilością osób objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

Prezydent Miasta Sosnowca korzysta z uprawnień wynikających z art. 60 ust. 1a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który pozwala na wykorzystanie informacji i danych znajdujących się w jego posiadaniu oraz posiadaniu gminnych jednostek organizacyjnych, w tym przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.

W związku z powyższym Urząd Miejski w Sosnowcu podejmował w roku 2024 szereg działań w celu pozyskania stosownych informacji, niezbędnych do weryfikacji złożonych deklaracji, tj.:

1) Kierowano wnioski do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sosnowcu oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o udzielenie informacji dot. przyznanych świadczeń z pomocy społecznej, tj. 800+ dla poszczególnych dzieci zameldowanych na terenie miasta Sosnowca, a nie ujętych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Pozyskane dane pozwoliły na ustalenie prawa do świadczenia wnioskodawcy oraz adres jego zamieszkania, co z kolei potwierdzało miejsce przebywania dzieci oraz pobierających świadczenia ich opiekunów. Organ prowadził weryfikację deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli budynków wielolokalowych, tj. Spółdzielnie, Wspólnoty, Zarządcy oraz właścicieli nieruchomości jednorodzinnych.

2) Rozbieżności pomiędzy ilością osób zameldowanych a faktycznie zamieszkujących na terenie miasta weryfikowane były również za pomocą ilości zużycia wody na poszczególnych nieruchomościach jednorodzinnych, na podstawie danych pozyskanych z przedsiębiorstwa wodociągowego. Z porównania tych danych często wynikało, że więcej osób mieszka w gospodarstwie domowym niż jest w nim zameldowanych.

3) Gmina Sosnowiec posiada również możliwość wykorzystania danych znajdujących się w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), której jest również użytkownikiem. W bazie tej znajdują się kompleksowe informacje dotyczące źródeł ogrzewania budynków, w tym dla których adresów zostały złożone deklaracje o źródłach ogrzewania budynków. Informacje te z kolei pozwalają na zidentyfikowanie nieruchomości

zamieszkałej, dla której z niewiadomych dla organu przyczyn, nie złożono deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

4) W związku z działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy od lutego 2022 r., falą uchodźców oraz zwiększoną ilością powstających w nieruchomościach odpadów komunalnych, od dnia 1 kwietnia 2022 r. właściciele nieruchomości jednorodzinnych oraz lokali mieszkalnych (w budynkach wielolokalowych), którzy przyjęli uchodźców, zobowiązani zostali do złożenia zwiększonych deklaracji, uwzględniających dodatkowych mieszkańców. Z uwagi na ten stan rzeczy właściciele nieruchomości mieli możliwość wystąpić z wnioskiem do Miejskiego Zakładu Zasobów Lokalowych w Sosnowcu, który rozpatrywał wnioski o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, i skorzystać z możliwości rekompensaty kosztów ich utrzymania.

Tut. organ podatkowy pozyskał dane pochodzące z wykazów posiadanych przez gminne jednostki organizacyjne, tj. wykazy wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, co pozwoliło na weryfikację ilości osób zamieszkujących nieruchomość, w tym uchodźców wojennych.

Ustawowe umożliwienie korzystania przy weryfikacji składanych deklaracji z baz danych, którymi dysponuje Prezydent Miasta oraz gminne jednostki organizacyjne, pozwalają na bieżącą realizację działań kontrolnych tut. organu, w ramach prowadzonych postępowań wyjaśniających. Efektem tych działań jest zwiększenie liczby zamieszkujących osób, które zostały ujawnione w wyniku prowadzonych działań weryfikacyjnych, a jednocześnie wyraźne zmniejszenie różnicy pomiędzy ilością osób zameldowanych w Sosnowcu a ilością osób zgłoszonych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W roku 2024 Urząd Miejski w Sosnowcu prowadził następujące działania kontrolno-weryfikacyjne:

- 1) przeprowadzono kontrolę nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych, których właściciele nie złożyli stosownej deklaracji, bądź złożona przez nich deklaracja budziła uzasadnione wątpliwości, w ilości 146 nieruchomości,
- 2) wystosowano wezwania do właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub złożone deklaracje budziły uzasadnione wątpliwości. Osoby te zostały pouczone o obowiązku złożenia deklaracji w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania. W przypadku braku złożenia deklaracji wszczynane były postępowania prowadzące do naliczenia prawidłowej wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w drodze decyzji administracyjnej, w ilości 442 szt.
- 3) wszczęto postępowania administracyjne w związku z niezłożeniem deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w złożonych deklaracjach, w ilości 3 szt.,
- 4) wydano decyzję o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w sytuacji niezłożenia deklaracji albo uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w deklaracji, w ilości 3 szt.,
- 5) wprowadzono do bazy gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi dane zawierające:

- pierwsze deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składane przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Sosnowiec, w ilości 647 szt.
- nowe deklaracje po zmianie, w ilości 8 670 szt.
- korekty deklaracji, w ilości 2 088 szt.
- deklaracje zgłaszające wygaśnięcie obowiązku uiszczania opłaty, w ilości 452 szt.

Przedstawione powyżej ilości składanych dokumentów i wynikających z nich zmian, obrazują wielkość potrzeb podejmowania postępowań weryfikacyjnych i kontrolnych.

2.3.1 Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciel nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:

- 1) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych lub
- 2) gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej – przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi.

Na terenie miasta Sosnowca do końca 2024 roku nie odnotowano konieczności wydania przez Prezydenta Miasta decyzji administracyjnej wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Poza gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Sosnowca, od roku 2015, znajdują się jedynie Rodzinne Ogrody Działkowe oraz Cmentarze. Pozostałe nieruchomości niezamieszkałe pozostają w systemie gminnym.

Dodatkowo, ustawa z 11 sierpnia 2021 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz.U. poz. 1648) wprowadziła możliwość rezygnacji z systemu odbierania odpadów komunalnych organizowanego przez gminę. Przedsiębiorcy mogą zawrzeć indywidualną umowę obejmującą świadczenie usług odbioru odpadów komunalnych na zasadach rynkowych, która musi być zgodna z wymaganiami określonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku oraz zasadami selektywnej zbiórki odpadów. Właściciele nieruchomości, którzy do dnia 15 sierpnia 2023 r. złożyli oświadczenia o wyłączeniu się z systemu odbierania odpadów komunalnych zorganizowanego przez gminę, nie zostali objęci systemem gminnym w tym okresie. Oświadczenia, o których mowa są skuteczne od dnia obowiązywania nowej umowy na „Odbiór

i transport odpadów komunalnych z terenu Gminy Sosnowiec” tj. od dnia 1 czerwca 2024 r. i nie mogą być odwołane przez okres obowiązywania tej umowy tj. do dnia 31 maja 2026 r. W roku 2024 zidentyfikowano 41 nieruchomości niezamieszkałych, które gospodarowały odpadami komunalnymi poza systemem gminnym.

2.4. Miejsca i sposoby zagospodarowania odpadów komunalnych

Przetwarzanie i zagospodarowanie odpadów komunalnych zebranych w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Sosnowca odbywa się w Zakładzie Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. przy ul. Grenadierów 21. Oficjalne otwarcie MPGO Sp. z o.o. odbyło się 8 września 2014 r. i od tego momentu podstawowym rodzajem działalności jest przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów komunalnych, tj.:

- mechaniczne przetwarzanie odpadów w sortowni (w tym odzysk surowców wtórnych),
- biologiczne przetwarzanie odpadów ulegających biodegradacji,
- biologiczne przetwarzanie odpadów zielonych,
- mechaniczne przetwarzanie odpadów w zakładzie demontażu zużytego sprzętu oraz odpadów wielkogabarytowych,
- odzysk odpadów na składowisku,
- unieszkodliwianie poprzez składowanie odpadów na składowisku odpadów.

Instalacja została wpisana do Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014 jako RIPOK – Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych zgodnie z Uchwałą nr IV/55/22/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 września 2014 r. Przepustowość sortowni wynosi 70 000 Mg/rok, przepustowość kompostowni odpadów biodegradowalnych to 26 000 Mg/rok, przepustowość kompostowni odpadów zielonych to 3 000 Mg/rok a przepustowość instalacji demontażu odpadów wielkogabarytowych to 3 900 Mg/rok. Zgodnie z wymogami ustawowymi niesegregowane (zmieszane odpady komunalne) trafiają bezpośrednio do funkcjonującej instalacji komunalnej.

Odpady odbierane z terenu Sosnowca w 2024 r. zostały poddane następującym procesom:

- R1 - wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii
- R3 - recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania);
- R4 - Recykling lub odzysk metali i związków metali;
- R5 – recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych;
- R9 - Powtórna rafinacja oleju lub inne sposoby ponownego użycia olejów;
- R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1- R11;
- D5 składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.);

– D10 - Przekształcanie termiczne na lądzie.

Na wykresie 3 przedstawiono masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Sosnowca w roku 2024, ze wskazaniem poszczególnych procesów ich zagospodarowania. Odpady komunalne, w celu ich zagospodarowania, zostały przetransportowane do 59 instalacji na terenie Polski oraz poza jej granice, co zostało przedstawione w Tabeli 9.

Wykres 3. Masa odpadów wytworzonych w 2024 r. oraz sposoby ich zagospodarowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań złożonych w BDO przez podmioty odbierające i zbierające odpady komunalne w roku 2024.

Ze wszystkich odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Sosnowiec, tj. w ilości 76 998,7853 Mg, największą masę odpadów komunalnych poddano procesowi R12 - w ilości 61 300,4340 Mg, co stanowi 80 % wszystkich wytworzonych odpadów. Procesowi R3 zostały poddane odpady w ilości 14 791,2628 Mg.

Tabela 9. Wykaz instalacji, do których zostały przekazane odpady komunalne w 2024 r.

Lp.	Nazwa instalacji	Adres
1.	INSTALACJA DO MECHANICZNO BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI ODPADAMI SP. Z O.O.	UL. GRENADIERÓW 21, 41 - 216 SOSNOWIEC
2.	KOMPOSTOWNIA MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI ODPADAMI SP. Z O.O.	UL. GRENADIERÓW 21, 41 - 216 SOSNOWIEC
3.	SKŁADOWISKO ODPADÓW MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI ODPADAMI SP. Z O.O.	UL. GRENADIERÓW 21, 41 - 216 SOSNOWIEC
4.	INSTALACJA DO PRZESIEWANIA POPIOŁU MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI ODPADAMI SP. Z O.O.	UL. GRENADIERÓW 21, 41 - 216 SOSNOWIEC
5.	INSTALACJA DO MECHANICZNO BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH ALBA MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI KOMUNALNEJ SP. Z O.O. ZAKŁAD PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH LIPÓWKA II	UL. GŁÓWNA 144 A , 41 - 300 DĄBROWA GÓRNICZA
6.	STENA RECYCLING SP. Z O.O	UL. KONOPNICKIEJ 11, 41-100 SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE
7.	STENA RECYCLING SP. Z O.O	UL. RADOCHA 6, 41-200 SOSNOWIEC
8.	INSTALACJA DO MECHANICZNO BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH BM RECYCLING SP. Z O.O.	UL. KONOPNICKIEJ 11, 41 - 100 SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE
9.	INSTALACJA DO MECHANICZNO BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEDSIĘBIORSTWO TECHNIKI SANITARNEJ ALBA SP. Z O.O. ZAKŁAD PRZETWARZANIA ODPADÓW	UL. BRZEZIŃSKA B/N, 41-503 CHORZÓW
10.	INSTALACJA REMONDIS GLASS RECYCLING POLSKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ ZAKŁAD PRZEROBU STŁUCZKI SZKLANEJ	UL. PORTOWA 22, 44-100 GLIWICE
11.	INSTALACJA DO WYDZIELANIA FRAKCJI ZIARNOWYCH Z ODPADÓW POREMONTOWCH REMONDIS SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	UL. KRZYSZTOFA KAMIŁA BACZYŃSKIEGO 11B, 41-203 SOSNOWIEC
12.	FCC ŚLĄSK SP. Z O.O. MPGK SP. Z O.O. ZAKŁAD MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW - INSTALACJA MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW	UL. CMENTARNA 19F, 41-800 ZABRZE
13.	INSTALACJA MBP ZAKŁADU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI SP. Z O.O.	UL. GŁOGOWA 75, 32-500 BALIN GMINA: CHRZANÓW
14.	SKŁADOWISKO ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE ZAKŁAD GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI SP. Z O.O.	UL. GŁOGOWA 75, 32-500 BALIN GMINA: CHRZANÓW
15.	PWK GÓRNA ODRA SP. Z O.O. SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH W TWORKOWIE	UL. DWORCOWA, 47-451 TWORKÓW, GMINA: KRZYŻANOWICE
16.	SKŁADOWISKO ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE COFINCO POLAND SP. Z O.O.	UL. DĘBINA 36, 44-335 JASTRZĘBIE-ZDRÓJ
17.	INSTALACJA KOMUNALNA W KNUROWIE	UL. SZYBOWA 44, 44-193 KNURÓW
18.	SKŁADOWISKO ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE KNURÓW	UL. SZYBOWA 44, 44-193 KNURÓW
19.	INSTALACJA ZAKŁADU PRZETWARZANIA ZUŻYTEGO SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO REMONDIS ELECTRORECYCLING SP. Z O.O.	UL. PRYNCYPALNA 132/134, 93-373 ŁÓDŹ

20.	TESLA ELEKTRORECYKLING SP. Z O.O .	UL. TORUŃSKA 304, 85-880 BYDGOSZCZ
21.	INSTALACJA DO TERMICZNEGO PRZEKSZTAŁCANIA ODPADÓW SARPI DĄBROWA GÓRNICZA SP. Z O.O.	UL. KOKSOWNICZA 16, 42-523 DĄBROWA GÓRNICZA
22.	REGIONALNA INSTALACJA DO WSPÓLKOMPOSTOWANIA ODPADÓW ZIELONYCH FIRMA USŁUG EKOLOGICZNYCH	UL. SROKOWIECKA 16, 41-100 SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE
23.	MONDI ŚWIECIE SPÓŁKA AKCYJNA	ŚWIECIE 1, 86-100 ŚWIECIE
24.	PRT RADOMSKO	UL. GEODETÓW 8, 97-500 RADOMSKO
25.	TERRA RECYCLING SP. Z O.O.	UL. TRAUGUTTA 42, 05-825 GRODZISK MAZOWIECKI
26.	SOBREKO SP. Z O.O.	UL. KONWALIOWA 1, 42-263 WRZOSOWA SOBUCZYNA
27.	INSTALACJA SIBELCO GREEN SOLUTIONS POLAND SPÓŁKA AKCYJNA ZAKŁAD UZDATNIANIA STŁUCZKI SZKLANEJ KRYNICKI RECYKLING SPÓŁKA AKCYJNA	UL. KLONOWA 58, 42-700 LUBLINIEC
28.	SORTOWNIA ODPADÓW REMONDIS GÓRNY ŚLĄSK SP. Z O.O.	UL. P. SKARGI 87, 41-706 RUDA ŚLĄSKA
29.	BYTOMSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE SP. Z O.O. SKŁADOWISKO ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE BYTOMSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE SP. Z O.O.	UL. JANA PAWŁA II 10, 41-902 BYTOM
30.	ORLEN POŁUDNIE S.A. RAFINERIA NAFTY JEDLICZE	UL. TRZECIESKIEGO 14, 38-460 JEDLICZE
31.	ARCELOR MITTAL POLAND	UL. AL. J. PIŁSUDSKIEGO 92, 41-308 DĄBROWA GÓRNICZA
32.	NOVELIS SHEET INGOT GMBH GERMANY	NIEMCY, SEELAND OT NACHTERSTEDT GATERSLEBENER STR 1, 06469
33.	LENZING PAPIER GMBH	AUSTRIA, LENZING 4860, WERKSTRASSE 2
34.	RSW SYSTEM SP. Z O.O.	UL. DRZYMAŁY 14, 42-580 WOJKOWICE
35.	W.HAMBURGER GMBH PAPIERFABRIK PITTEN	AUSTRIA, UL. ASPANGERSTRASSE 252 02-823 PITTEN
36.	LEIPA GEORG LEINFELDER GMBH	NIEMCY, KUHHEIDE 34, SCHWEDT/ODER 16303
37.	CMC POLAND SP. Z O.O.	UL. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 82, 42-400 ZAWIERCIE
38.	COGNOR S.A. ODDZIAŁ FEROSTAL W GLIWICACH	UL. ANNY JAGIELLONKI 47, 44-109 GLIWICE
39.	INSTALACJA DO ODZYSKU STŁUCZKI SZKLANEJ SANIT TRANS SP. Z O.O.	UL. KOMOROWICKA 32, KOD POCZTOWY: 43-502 CZECHOWICE-DZIEDZICE
40.	CONKRET SP. Z O.O. WOJEWÓDZTWO: KUJAWSKO-POMORSKIE, POWIAT: GOLUBSKO-DOBZYŃSKI	GMINA: KOWALEWO POMORSKIE, , 87-410 WIELKIE RYCHNOWO
41.	SILVA POLSKI RECYCLING SP. Z O.O.	UL. 1 MAJA 52, 47-100 STRZELCE OPOLSKIE
42.	SAICA PAPER POLSKA Sp. z o.o.	UL. PUŁASKIEGO 6, 42-300 MYSZKÓW
43.	SOWEX P.P.H.U. SP. Z O.O. – KOMPOSTOWNIA	UL. GEN. JANA SADOWSKIEGO, 41-940 PIEKARY ŚLĄSKIE
44.	ZAKŁAD ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW MPGK SP. Z O.O. - MBP	Ul. Miłowicka 7a, 40-312 Katowice,
45.	PARDI SP. Z O.O. INSTALACJA DO PRODUKCJI PALIWA ALTERNATYWNEGO RDF	UL. GUSTAWA MORCINKA 17, 43-417 KACZYCE
46.	ENVIROPOL PL SP. Z O.O.:	UL. MECHANIKÓW 15, 44-109 GLIWICE
47.	MB RECYCLING SP. Z O.O.	UL. WRZOSOWA 60, 26-065 MICIGÓZD
48.	CEMENTOWNIA WARTA	UL. PRZEMYSŁOWA 17, 98-355 TRĘBACZEW
49.	KOMPOSTOWNIA ROLNICZEJ SPÓŁDZIELNI PRODUKCYJNEJ "PROMIEŃ"	UL. ZIOŁOWA, 42-524 DĄBROWA GÓRNICZA
50.	ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ SP. Z O.O. SKŁADOWISKO ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE	UL. PODMIEJSKA 53, 42-400: ZAWIERCIE

51.	USŁUGI TRANSPORTOWE I HANDEL ZDZISŁAW DĄBROWSKI SKŁADOWISKO ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE	UL. (LOKALIZACJA BEZ NADANEJ NAZWY ULICY), 47-280 PAWŁOWICZKI
52.	PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW SP. Z O.O.	UL. RYBNICKA, 44-100 GLIWICE
53.	ENERIS EKOLOGICZNE CENTRUM UTYLIZACJI SP. Z O.O.	UL. RUSKO 66, 58-120 STRZEGOM
54.	PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNE GÓRNA ODRA SP. Z O.O.	UL. DWORCOWA, 47-451 TWORKÓW
55.	Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	UL. JANA PAWŁA II 10, 41-902 BYTOM
56.	SAICA PAPER POLSKA SP. Z O.O..	UL. PUŁASKIEGO 6, 42-300 MYSZKÓW
57.	CONKRET SP. Z O.O.	WIELKIE RYCHNOWO 86A 87-410 KOWALEWO POMORSKIE
58.	SKŁADOWISKO ODPADÓW PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW SP. Z O.O.	UL. RYBNICKA, 44-100 GLIWICE
59.	ELVALHALCOR SA	GRECJA, ATHENSLAMIA NATIONAL ROAD 34, OINOFYTA 16303

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań złożonych w BDO przez podmioty odbierające i zbierające odpady komunalne w roku 2024.

2.5. Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych osiągnięte przez Gminę Sosnowiec w roku 2024

Wykonanie obowiązków ciążyących na Gminie Sosnowiec w zakresie utrzymania czystości i porządku opiera się m.in. na zapewnieniu osiągnięcia określonych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, a także ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Poziomy wymagane do osiągnięcia w poszczególnych latach zostały określone przez:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2167), obowiązujące w latach 2012-2020 - utrata mocy z dniem 31 grudnia 2020 r.,
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego życia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1530),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r., poz. 2412) – poziomy zostały określone do dnia 16 lipca 2020 r.

Ponadto w roku 2024, na zlecenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy (IOŚ-PIB) zakończył prace nad ekspertyzą pn. „Biodopady komunalne posegregowane i poddawane recyklingowi u źródła w Polsce 2024”. Wyniki tej ekspertyzy mogą być wykorzystywane do obliczania ilości biodopadów komunalnych posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła za rok 2024 i lata kolejne. Zgodnie z pkt 10 załącznika nr II do Decyzji wykonawczej 2019/1004 z dnia 7 czerwca 2019 r. określającej zasady obliczania, weryfikacji i zgłaszania danych dotyczących odpadów, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/we oraz uchylająca decyzję wykonawczą komisji C(2012) 2384 (decyzja 2019/1004): „Badania w zakresie biodopadów

komunalnych posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła należy przeprowadzić w pierwszym roku sprawozdawczym a następnie co pięć lat, zaś w odniesieniu do pozostałych lat - w przypadku gdy istnieją powody, by oczekiwać znacznych zmian w ilości bioodpadów komunalnych posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła”. Badania przeprowadzone przez IOŚ-PIB pozwoliły przygotować metodykę pozyskania/obliczenia przez poszczególne gminy, w tym gminę Sosnowiec ilości bioodpadów komunalnych, poddawanych recyklingowi u źródła, tj. w kompostownikach przydomowych. W związku z powyższym do obliczenia, za rok 2024, poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu Gmina Sosnowiec mogła uwzględnić ilości bioodpadów kuchennych poddanych recyklingowi przez jednego mieszkańca gospodarstwa domowego oraz bioodpadów zielonych w powstałych z 1 m² terenu zielonego przynależnego do gospodarstwa i przekazywanych do kompostownika przydomowego. Zastosowano metodę pomiaru bezpośredniego na podstawie danych dla województwa śląskiego.

Tabela 10. Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2012 – 2024.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (%)		
ROK	Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu	Poziom osiągnięty przez Gminę Sosnowiec
2012	10	9,4
2013	12	14,3
2014	14	16,2
2015	16	21,2
2016	18	20,4
2017	20	25
2018	30	33
2019	40	45,9
2020	50	41
2021*	20	31,22
2022	25	29,92
2023	35	29,15
2024	45	28,65**

Źródło: opracowanie własne.

*do obliczenia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu-począwszy od roku 2021 mają zastosowanie wytyczne Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego życia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 1530)

** do obliczenia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – począwszy od roku 2024, zostają uwzględnione bioodpady komunalne kuchenne, segregowane i poddane recyklingowi u źródła przez jednego mieszkańca gospodarstwa domowego oraz bioodpady zielone powstałe z 1 m² terenu zielonego przynależnego do gospodarstwa i przekazanych do kompostownika przydomowego. Metodyka umożliwiająca obliczenie przez gminę ilości bioodpadów komunalnych poddanych recyklingowi u „źródła” (w przydomowych kompostownikach) została opracowana przez Instytut Ochrony Środowiska-Państwowy Instytut Badawczy (IOŚ-PIB) w ekspertyzie p.n. „Bioodpady komunalne posegregowane i poddawane recyklingowi u źródła w Polsce 2024”.

Tabela 11. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w latach 2012 – 2021

Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)		
ROK	Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu	Poziom osiągnięty przez Gminę Sosnowiec
2012	30	100
2013	36	100
2014	38	99
2015	40	95,6
2016	42	95,8
2017	45	93
2018	50	92
2019	60	94,2
2020	70	99
2021*	b.d.	98,66
2022**		

Źródło: opracowanie własne.

*do obliczenia poziomu w latach 2012-2021 mają zastosowanie wytyczne Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2167)

Ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r., poz. 2151) zmieniono definicję odpadów komunalnych, zgodnie z którą odpady komunalne nie obejmują odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Pomimo ww. zmian definicji, do odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych w roku 2021 zastosowanie miały przepisy dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi. Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, do ewidencji odpadów oraz sprawozdań składanych za pośrednictwem BDO na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2021 r. o odpadach oraz ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w roku 2021 stosowano przepisy dotychczasowe, w tym dotychczasową definicję odpadów komunalnych. Tym samym w sprawozdaniu rocznym (za 2021 r.) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, został przez gminę wyliczony bez wymaganego ustawowego poziomu.

**Zmiany w zakresie definicji odpadów komunalnych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych weszły w życie 1 stycznia 2022 r., w wyniku czego z pojęcia odpadów komunalnych wyłączono odpady budowlane i rozbiórkowe. Pomimo, że odpady budowlane i rozbiórkowe nie są odpadami komunalnymi, to na gruncie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach traktować je należy tak jak odpady komunalne.

W tym też kierunku poszły pozostałe zmiany wprowadzone do tej ustawy, tj. w dalszym ciągu odpady te przyjmowane są przez Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), z możliwością ograniczenia ilościowego w tym zakresie oraz są uwzględniane

w sprawozdaniu BDO składanym przez podmiot prowadzący PSZOK jak również przez podmiot odbierający i zbierający odpady komunalne na terenie gminy.

W sprawozdaniu rocznym (w systemie BDO) z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie danej gminy (począwszy od roku 2022), zarówno podmioty sprawozdające jak i prezydent miasta zobligowany jest zawrzeć informację o ilości odebranych oraz zebranych na terenie gminy odpadów budowlanych i rozbiórkowych w danym roku (Tabela 3b, 4b, 5b). Jednak począwszy od roku 2022 nie ma obowiązku wskazywania miejsc i sposobu zagospodarowania tych odpadów oraz wskazania procesów odzysku i recyklingu.

Tabela 12. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w latach 2012 – 2024.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (%)		
ROK	Wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, P_R [%]	Poziom osiągnięty przez Gminę Sosnowiec
2012	75	15,9
2013	50	6,1
2014	50	0
2015	50	0
2016	45	0
2017	45	32
2018	40	26
2019	40	13,3
2020 do dnia 16 lipca*	35	14
2021**	b.d.	17,90
2022	b.d.	31,53
2023	b.d.	32,74
2024	b.d.	38,43

Źródło: opracowanie własne.

*Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r., poz. 2412) w obliczeniach dla roku 2020 należało przyjąć:

M_{OUBR} – masa odpadów ulegających biodegradacji zebranych, odebranych i przetworzonych ze strumienia odpadów komunalnych w danym roku sprawozdawczym, przekazanych do składowania w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2020 r. [Mg] obliczona zgodnie ze wzorem numer 2;

OUB_{1995} – masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r. obliczona wzorem numer 1 i przyjęta w połowie wielkości [Mg];

**Do wyliczenia poziomu w roku 2021 i 2022 mają zastosowanie wytyczne Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r., poz. 2412).

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Klimatu i Środowiska w sprawozdaniach składanych za pośrednictwem BDO, na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nadal należy umieszczać informacje dotyczące osiągniętego poziomu ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Dane będą zbierane i sprawozdawane w tym zakresie. Sposób do wyliczenia tego poziomu znajduje się w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów

ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r., poz. 2412).

2.6. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Poniżej przedstawiono działania Spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o. o. w Sosnowcu prowadzone w ramach realizowanych projektów inwestycyjnych.

Tabela 13. Działania inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Nazwa inwestycji	ROZBUDOWA ZAKŁADU PRZETWARZANIA I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH. Etap 1: Rozbudowa składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Sosnowcu przy ul. Grenadierów – Kwatera D
Informacje finansowe	Koszty realizacji inwestycji z uwzględnieniem dofinansowania z funduszy Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Śląskiego na lata 2014-2020: - koszt inwestycji wynosi 14 850 000,00 zł netto - wysokość dofinansowania wynosi 6 079 492,82 zł - wysokość środków własnych (kredyt inwestycyjny) 8 770 507,18 zł
RPO	Umowa o dofinansowanie z RPO została zawarta dnia 9 kwietnia 2020r. Umowa obligowała realizację projektu do dnia 30.12.2022r. Projekt zrealizowano zgodnie z terminem. Dnia 16.05.2023r. zawarto Aneks nr 2 zwiększający dofinansowanie zadania o kwotę 1.058.631,85 zł.
Realizacja projektu – kwestie formalne	Dnia 26.10.2021r. Generalny Wykonawca uzyskał pozwolenie na użytkowanie obiektu. Dnia 09.09.2022r. Generalny Wykonawca uzyskał decyzję administracyjną: zmiana Pozwolenia Zintegrowanego. Dnia 14.10.2022r. uzyskano Instrukcję Eksploatacji Składowiska. W związku z uzyskaniem wszystkich decyzji administracyjnych objętych przedmiotem umowy, dnia 24.10.2022r. Generalny Wykonawca zgłosił do odbioru przedmiot umowy. Dnia 04.11.2022r. zaprotokołowano prawidłowe wykonanie przedmiotu umowy, odebrano instalację i rozpoczęto jej eksploatację.
Rozliczenie dofinansowania	Projekt został rozliczony. Z tytułu zakończenia projektu IZ RPO WSL przeprowadziła w dniach 07.09.2023 – 06.10.2023 kontrolę projektu (w trybie planowanym). Wynik kontroli: bez zastrzeżeń.
Nazwa Inwestycji	ROZBUDOWA ZAKŁADU PRZETWARZANIA I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH. ETAP 2: BUDOWA INSTALACJI PODCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH POWSTAJĄCYCH NA TERENIE MPGO SP. Z O.O. W SOSNOWCU PRZY ULICY GRENADIERÓW 21.
Informacje finansowe	Koszt realizacji inwestycji z uwzględnieniem dofinansowania z funduszu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: - koszt inwestycji wynosi 15.757.000,00 zł netto - dofinansowanie w formie pożyczki wynosi 13.362.300,00 zł - wkład własny 2.394.700,00 zł Umowę pożyczki nr 5/2021/71/OZ/uk/P zawarto dnia 12.03.2021 r.

Realizacja projektu – realizacja budowy	Dnia 22.06.2020 r. Generalny Wykonawca uzyskał decyzją nr 458/20 pozwolenie na budowę, na realizację niniejszej inwestycji. Dnia 29 czerwca 2020 r. protokolarnie został przekazany Projekt Budowlany wraz z decyzją. Dochowany termin realizacji i uzyskania pozwolenia na budowę pozwolił MPGO Sp. z o.o. na złożenie wymaganej dokumentacji do WFOŚiGW do dnia 30 czerwca 2020 r. spełniając warunku promesy. Dnia 7 września 2020 r. Generalny Wykonawca rozpoczął prace budowlane. Dnia 27.05.2024 r. otrzymano pozwolenie na użytkowanie – decyzja nr 45/2024. Dnia 01.10.2025r. przystąpiono do prób końcowych które zakończyły się pomyślnym odbiorem technologicznym instalacji po 30 dniach. Protokołem końcowym odbioru robót budowlanych z dnia 05.11.2024 r. zatwierdzono oddanie obiektu do eksploatacji, protokołem odbioru przedmiotu umowy z dnia 15.11.2024 r. zatwierdzono zrealizowanie całego projektu wraz z przekazaniem dokumentacji powykonawczej obiektu.
Realizacja projektu – kwestie formalne	Na wniosek wykonawcy z dnia 24.11.2021 r. i na podstawie § 23 ust. 1 pdpkt. c) umowy nr MPGO.272.143.2019 z dnia 06.11.2019 r. (złe warunki pogodowe), a także w związku z panującą pandemią COVID-19 i jej realnym wpływem na przerwanie łańcucha dostaw, Strony kontraktu zawarły dnia 21.12.2021 r. Aneks nr 2 do ww. umowy. Ustalono nowy termin realizacji przedmiotu umowy zmieniając go z dnia 31.12.2021 r. na dzień 16.08.2022r. Data została obliczona na podstawie sumy dni, które uniemożliwiły realizację przedmiotu umowy – dni występowania przeszkody. Na wniosek wykonawcy z dnia 28.07.2022 r. zapisów umowy nr MPGO.272.143.2019 z dnia 06.11.2019 r. zmieniono termin wykonania przedmiotu umowy na dzień 31.12.2022 r. Ze względu na przeszkodę administracyjną (zmiana pozwolenia zintegrowanego), zarówno Generalny Wykonawca jak i Zamawiający ponownie wydłużyli termin realizacji przedmiotu zamówienia pierwotnie do dnia 30.03.2023 r., następnie do dnia 31.03.2024 r., następnie do dnia 31.10.2024 r. Realizacja projektu spowodowała konieczność uzyskania zmian decyzji administracyjnych/uzyskanie nowych decyzji: 1) Decyzja 1064/OE/2023 z dnia 14.03.2023 r. zmiana warunków pozwolenia zintegrowanego dla instalacji Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych; 2) Decyzja 2363/OE/2024 z dnia 08.07.2024 r. zmiana warunków pozwolenia zintegrowanego dla instalacji w gospodarce odpadami: do składowania odpadów; 3) Decyzja GL.RUZ.4210.148.2022.15.EGK z dnia 12.07.2024 r. wygaszenie pozwolenia wodnoprawnego i wydanie pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód polegające na wprowadzaniu ścieków przemysłowych pochodzących z MPGO Sp. z o.o. do urządzeń kanalizacyjnych Sosnowieckich Wodociągów S.A.
Realizacja projektu – rozliczenie pożyczki	Ze względu na trudności Wykonawcy w realizacji przedmiotu zamówienia, Spółka nie poniosła wystarczająco wysokich kosztów dla spełnienia warunków umowy pożyczki nr 5/2021/71/OZ/uk/P w zakresie wysokości wnioskowanych o wypłatę transz. W związku z powyższym dwukrotnie zawierano aneksy do umowy zmieniając tym samym wysokości wypłacanych transz. Dnia 29.11.2021 r. Spółka zawarła z WFOŚiGW Aneks nr 3 zmieniając termin osiągnięcia efektu rzeczowego i ekologicznego realizowanej inwestycji z dnia 31.12.2021 r. na dzień 31.12.2022 r. Aneks został zawarty na podstawie bieżącej obserwacji postępu robót budowlanych oraz na skutek wcześniejszej korespondencji z wykonawcą. Dnia 17.08.2022 r. Spółka złożyła wniosek o zmianę zapisów umowy pożyczki, głównie w zakresie zmiany terminów osiągnięcia efektu rzeczowego i ekologicznego, terminów i wysokości realizowanych wypłat i harmonogramu rzeczowo-finansowego zadania. Dnia 17.10.2022 r. WFOŚiGW wyraził zgodę na zmianę zapisów. Aneks nr 4 do umowy pożyczki został zawarty dnia 14.12.2022 r. Dnia 03.03.2023 r. Spółka złożyła wniosek do WFOŚiGW o zmianę terminów realizacji umowy w zakresie wypłaty ostatniej raty pożyczki. Aneks nr 5 w powyższym zakresie zawarto dnia 20.03.2023 r. Dnia 20.11.2023 r. Spółka ponownie złożyła wniosek do WFOŚiGW o zmianę zapisów umowy pożyczki w zakresie zmiany terminów osiągnięcia efektu rzeczowego

	i ekologicznego oraz terminu realizacji wypłaty ostatniej raty pożyczki. Aneks nr 6 w powyższym zakresie zawarto dnia 13.08.2024 r. Aneks nr 7 zawarty dnia 17.10.2024 r. dot. zmian formy zabezpieczenia spłaty kapitału pożyczki wraz z naliczonymi odsetkami. Sprawozdanie rozliczające całość realizacji zadania dofinansowanego w ramach umowy pożyczki zostało złożone dnia 10.01.2025r. (terminowo). Oczekuje się realizacji ostatniej transzy wypłaty.
Nazwa inwestycji	PODNIESIENIE RZĘDNEJ SKŁADOWISKA DLA KWATERY B i C
Realizacja projektu	Wniosek o wydanie pozwolenia na budowę został złożony dnia 30.03.2020 r. Pozwolenie na budowę zostało wydane dnia 25.05.2020 r., uprawomocniono dnia 26.05.2020 r. Kolejnym etapem przed przystąpieniem do realizacji jest uzyskanie zatwierdzenia zmian we wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego, wydawanego przez Urząd Marszałkowski w Katowicach. Wniosek złożony został dnia 1 czerwca 2020 r. W toku postępowania administracyjnego, strona, przy piśmie z dnia 1 października 2020 r. (data wpływu do tut. Urzędu: 2 października 2020 r.) złożyła uzupełnienie stanowiące wniosek w ostatecznym brzmieniu, w którym wycofała się z części wniosku dotyczącej kwatery B. Spowodowane to było otrzymaniem odmowy na wygaszenie decyzji 609/OS/2015 z dnia 10 kwietnia 2015 r. dot. „zamknięcia kwatery I etap II (kwatery B) składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne” oraz wygaszenia decyzji nr 225/OS/2013r. z dnia 18 stycznia 2013 r. dot. „zamknięcia części kwatery B (kwatery I, etap II) składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne”. 10 grudnia 2020r. Urząd Marszałkowski złożył w imieniu MPGO Sp. z o.o. odwołanie od odmowy wygaszenia decyzji dot. zamknięcia kw. B. do Ministerstwa Klimatu i Środowiska. W dniu 29.01.2021 r. została wydana decyzja o nr DIŚ-III.431.52.2020.AT.2 podtrzymująca stanowisko Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. 19 marca 2021 r. Spółka otrzymała podniesienie rzędnej dla kw. C W zakresie podniesienia rzędnej kwatery B, sprawa została skierowana do Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Ministerstwo podtrzymało decyzję Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, niemniej jednak w przedmiotowej sprawie zostało złożone odwołanie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. NSA przekazał sprawę ponownie do Ministerstwa Klimatu i Środowiska, które wygasilo decyzję na zamknięcie kwatery B. Spółka posiada komplet dokumentacji do złożenie wniosku na podniesienie rzędnej, jednak ze względów strategicznych złożenie zostało wstrzymane do czasu wydania decyzji na rekultywację kw. C. Podniesienie rzędnej dla kw. B wymaga wydania nowej decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska (jest to wspólny dokument dla kw. B,C i D). Planowany termin ponownego złożenia wniosku I kwartał 2025 r.
Nazwa inwestycji	ZAMKNIĘCIE I REKULTYWACJA KWATERY C
Informacje	Podniesiona rzędna dla kwatery C z dn. 19 marca 2021 r. w całości został wykorzystana. Deponowanie odpadów zostało zakończone 31 listopada 2022 r. Spółka przygotowała dokumentację projektową oraz wniosek na zamknięcie i rekultywację kwatery. W dniu 5 lipca 2023 roku wniosek został złożony. 25 października 2024 roku Spółka otrzymała zgodę na zamknięcie kwatery. 29 listopada 2024 roku Spółka otrzymała decyzję na przetwarzanie odpadów w ramach prowadzenia rekultywacji. Zgodnie z aktualnym harmonogramem prac rekultywację będzie trwać do 30 czerwca 2027 roku. Spółka rozważa zmianę harmonogramu i wydłużenie prac do 31 Grudnia 2028 r.
Nazwa inwestycji	ZAMKNIĘCIE I REKULTYWACJA KWATERY A SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZY ULICY GRENADIERÓW W SOSNOWCU.

Informacje ogólne	Zgodnie z harmonogramem, zawartym w decyzji Marszałka Województwa Śląskiego, z dnia 31.12.2023 r. zakończył się etap wykonywania warstwy ekranującej, filtracyjnej oraz glebotwórczej. Kolejnym etapem rekultywacji kwatery A jest wykonanie obsiewu zadarniającego oraz pielęgnacja.
Nazwa inwestycji	ADAPTACJA ZREKULTYWOWANEJ KWATERY A – BUDOWA FARMY FOTOWOLTAICZNEJ
Informacje ogólne – sprawy formalne	W maju 2021 roku Spółka wystąpiła do Miasta Sosnowiec – Wydziału Planowania Przestrzennego o zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla działki 2794/2, na której aktualnie prowadzona jest rekultywacja kwatery A. W I kwartale 2022 roku uchwalona została zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, a następnie zmiana MPZP. Spółka prowadzi rozmowy i konsultacje w zakresie rozwiązań technologicznych. W III kwartale 2023 r. Spółka wystąpiła z wnioskiem do Polskiej Grupy Energetycznej o wyrażenie zgody na zmianę warunków przyłącza energetycznego. Aktualnie oczekuje się na wydanie powyższej zgody. Kolejnym etapem budowy będzie wykonanie ekspertyzy geotechnicznej i sanitarnej, a także uzyskanie decyzji Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.
Nazwa inwestycji	ROZBUDOWA ZAKŁADU PRZETWARZANIA I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH; ROZBUDOWA SKŁADOWISKA ODPADÓW INNE NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE – KWATERA D, SEKTOR D2 I D3.
Informacje ogólne	W 2021 r. Miasto Sosnowiec zwiększyło kapitał zakładowy Spółki poprzez wniesienie do majątku własnego nieruchomości nr 2820/66. Jest to nieruchomość granicząca bezpośrednio z kwaterą D. Pozyskanie nieruchomości umożliwia Spółce przeprojektowanie aktualnej koncepcji i pozwolenia na budowę, powiększając zarówno obszar inwestycji, chłonność oraz wydłużając czas eksploatacji całego obiektu. Do końca listopada 2023 r. wykonano: raport początkowy dla inwestycji, mapę do celów projektowych, wyznaczenie przebiegu granic w terenie, koncepcję techniczną rozbudowy kwatery (podstawa do raportu oos). Z początkiem 2024 zlecono wykonanie raportu oddziaływania na środowisko i złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Równocześnie prowadzone będą prace związane z systematycznym formowaniem rzędnej dna terenu pod nową inwestycję i usuwaniem zastoiska wodnego. W ramach pierwotnej koncepcji sektora D 2 oraz pozwolenia na budowę - Spółka uzyskała decyzje na przetwarzanie odpadów o znaku WEG-RSK.6233.3.2021.BS z dnia 28.07.2021 r. 29 stycznia 2024 r. Spółka złożyła wniosek o zmianę ww. decyzji. 28 lutego 2024 r. otrzymano zmienioną decyzję o nr WEG-ROŚ.6223.3.AK. Szacuje się, że w ramach budowy MPGO wykorzysta około 280 tys Mg. Spółka samodzielnie, wykorzystując własny sprzęt przetwarza odpady w ramach prac polegających na niwelacji terenu dna sektora D 2. Na południowej skarpie sektora D2 usunięto karpiny i wyrównano teren, 85% terenu zostało już wyrównane. Planowane jest wykonanie pomiaru kontrolnego w celu wyznaczenia ostatecznego poziomu dna.
Nazwa inwestycji	ROZBUDOWA ZAKŁADU PRZETWARZANIA I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH: BUDOWY SKŁADOWISKA ODPADÓW BUDOWLANYCH ZWIERAJĄCYCH AZBEST O KODACH 17 06 05* 17 06 01*
Informacje ogólne	W 2021 roku Miasto Sosnowiec zwiększyło kapitał zakładowy Spółki poprzez wniesienie do majątku własnego nieruchomości nr 2820/66. Jest to nieruchomość granicząca bezpośrednio z kwaterą D. Pozyskanie nieruchomości umożliwia Spółce przeprojektowanie aktualnej koncepcji i pozwolenia na budowę i powiększenie inwestycji zwiększając jej obszar, chłonność i wydłużając czas eksploatacji całego obiektu. Spółka przygotowała dokumentację koncepcyjną pod uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. 10 października 2024 r. uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. W I kwartale 2025 r. planuje się przygotowanie

	dokumentacji projektowej pod uzyskanie pozwolenia na budowę. Kolejnym etapem będzie ogłoszenie przetargu na budowę.
--	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji pozyskanej z MPGO Sp. z o.o.

2.7. Koszty funkcjonowania systemu za 2024 r.

W roku 2024, na terenie Gminy Sosnowiec, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi w nieruchomościach zamieszkałych stanowiła iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty, zgodnie z art. 6j ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r., poz. 399).

W przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowiła iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (zgodnie z art. 6j ust. 3 niniejszej ustawy).

Z dniem 1 stycznia 2019 roku w mieście Sosnowcu wprowadzone zostały nowe zasady segregacji odpadów komunalnych, które są konsekwencją wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. W związku z powyższym od 1 stycznia 2019 r. na terenie miasta obowiązują nowe przepisy prawa miejscowego (uchwały) dotyczące zasad selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W konsekwencji nowych przepisów właściciele nieruchomości zostali zobowiązani do gromadzenia odpadów komunalnych wyłącznie w sposób selektywny.

W wyniku zmian ustawowych od stycznia 2021 r. zaczął obowiązywać nowy Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Sosnowca przyjęty uchwałą nr 589/XXXII/2020 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 29 października 2020 r.

Od 1 grudnia 2020 r. obowiązującą stawką opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla osób zamieszkujących daną nieruchomość jest 27,70 zł od osoby miesięcznie.

Od 1 stycznia 2022 r. obowiązują stawki opłaty za jednorazowy odbiór odpadów z pojemnika/worka dla właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne - zróżnicowane w zależności od rodzaju zebranych odpadów, wyszczególnione w Tabeli 14, (zgodnie z Uchwałą nr 818/XLIX/2021 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 28 października 2021 r. w sprawie określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sosnowiec).

Przedmiotowa Uchwała Rady Miejskiej w Sosnowcu określa również podwyższoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów, w myśl art. 6k ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Tabela 14. Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie miasta Sosnowca w 2024 r.

Stawka opłaty - nieruchomości zamieszkałe		
	Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Podwyższona stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
od 01.12.2020 r.	27,70 zł	55,40 zł
Stawka opłaty - nieruchomości niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne za jednorazowy odbiór odpadów z pojemnika/worka (od 01.01.2022 r.)		
Pojemniki/worki na odpady komunalne	Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zebranymi jako odpady zmieszane - pozostałe po segregacji oraz bio	Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zebranymi jako: papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło
Worek 60l	12,00 zł	7,50 zł
Worek 120l	24,00 zł	10,00 zł
Pojemnik 240l	46,00 zł	15,00 zł
Pojemnik 550l	70,00 zł	28,00 zł
Pojemnik 1100l	120,00 zł	50,00 zł
Kontener 2 500l	220,00 zł	95,00 zł
Kontener 5 000l	400,00 zł	180,00 zł

Źródło: opracowanie własne.

W tym miejscu należy podkreślić, iż opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowią dochód gmin i nie mogą być wykorzystywane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina Sosnowiec pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- tworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- obsługi administracyjnej tego systemu;
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

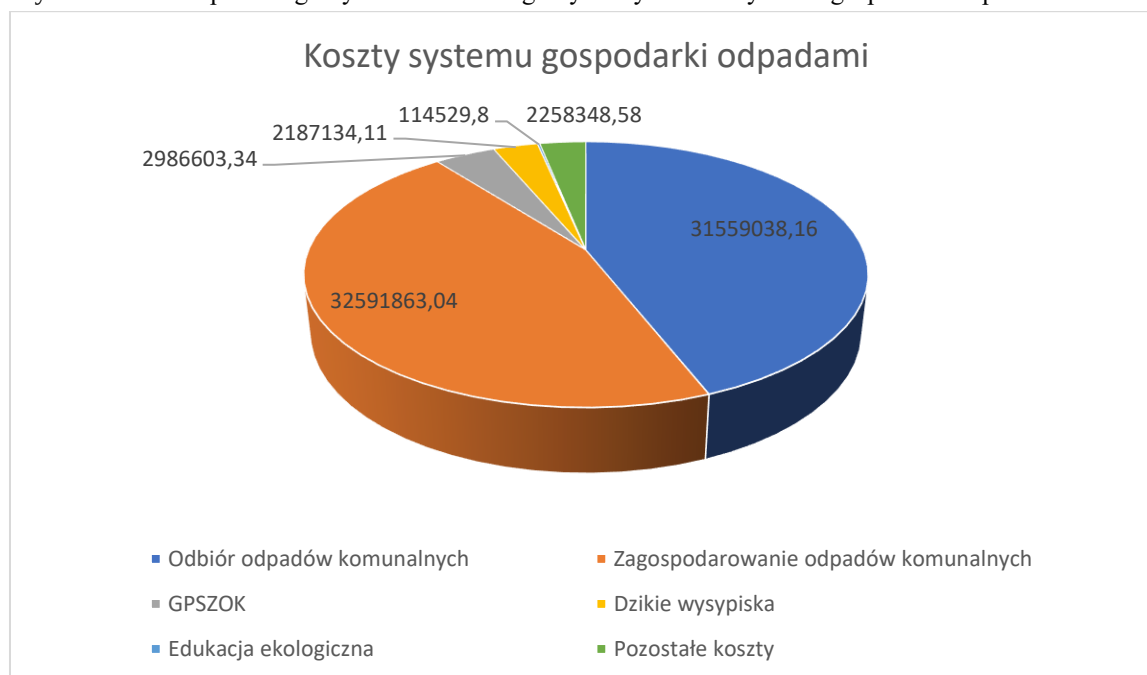
Ponadto Gmina Sosnowiec zabezpiecza wyposażenie nieruchomości w pojemniki i worki do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym i technicznym. Zgodnie z art. 6r ust. 2b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może również

pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania, tzw. „dzikich wysypisk”.

W konsekwencji opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest w rzeczywistości wypadkową kosztów ponoszonych przez gminę w ramach samofinansującego się systemu.

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2024 r. wyniosły: 77 517 219,99 zł. Wydatki związane z systemem gospodarki odpadami kształtowały się na poziomie 71 697 517,03 zł, w tym: odbiór odpadów komunalnych – 31 559 038,16 zł, zagospodarowanie odpadów – 32 591 863,04 zł, prowadzenie GPSZOK – 2 986 603,34 zł, zagospodarowanie odpadów pochodzących z likwidacji dzikich wysypisk – 2 187 134,11 zł, edukacja ekologiczna – 114 529,80 zł, pozostałe koszty – 2 258 348,58 zł.

Wykres 3. Udział poszczególnych kosztów w ogólnych wydatkach systemu gospodarki odpadami komunalnymi

Źródło: opracowanie własne.

3. Podsumowanie

W celu weryfikacji możliwości technicznych oraz organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzana jest coroczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi.

Powstała w 2014 roku na terenie Gminy Sosnowiec Regionalna Instalacja do Przetwarzania Odpadów Komunalnych z siedzibą: 41-216 Sosnowiec, ul Grenadierów 21, jest w stanie przyjąć i przerobić 102 900 Mg odpadów, podczas gdy w 2024 roku na terenie miasta zostało wytworzonych 76 998,7853 Mg odpadów komunalnych. Moc przerobowa powstałej instalacji jest zatem wystarczająca, aby móc przyjąć odpady powstające na terenie miasta. Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi przez ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579), Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych stały się

odpowiednio instalacjami komunalnymi, w tym instalacja zlokalizowana na terenie miasta Sosnowca (MPGO Sp. z o.o.). Jednocześnie zniesiono regionalizację w odpadach komunalnych poprzez zlikwidowanie podziału na regiony gospodarki komunalnej i powiązany z tym zakaz przetwarzania wybranych frakcji odpadów poza granicami regionów.

Masa wytworzonych odpadów komunalnych na terenie Gminy Sosnowiec, przez jednego mieszkańca w roku 2024 wynosi 0,44 Mg. Ilość ta została wyliczona na podstawie danych pozyskanych ze sprawozdań podmiotów działających na terenie miasta Sosnowca, które zawierają ilości wszystkich odpadów odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, zebranych przez podmioty zbierające odpady komunalne oraz oddawanych przez mieszkańców do Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania odpadów Komunalnych (GPSZOK) przy ul. Grenadierów 21 w Sosnowcu.

Pomimo licznych akcji edukacyjnych, prowadzonych na terenie miasta, składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych tj. tworzenie się tzw. „dzikich wysypisk”, niestety wciąż jest częstym zjawiskiem. Najczęściej w takich miejscach podrzucane są odpady pochodzące z remontów, takie jak: gruz, okna, drzwi, armatura sanitarna, styropian a także odpady pochodzące z demontażu pojazdów.

W związku z powyższym Urząd Miejski w Sosnowcu uruchomił specjalny numer telefonu oraz mail, pod który można zgłaszać tereny, na których mieszkaniowiec zauważy „dzikie wysypisko”, miejsce wymagające posprzątania. Jednocześnie Gmina stale monitoruje powstawanie takich miejsc a następnie sukcesywnie je likwiduje, dbając o utrzymanie czystości i porządku na terenie miasta. W 2024 roku zlikwidowano 305 szt. dzikich wysypisk, o łącznej masie 4 508,84 Mg odpadów.

W przypadku prywatnych terenów, postępowania w zakresie wyegzekwowania uporządkowania zanieczyszczonego terenu przez właściciela nieruchomości, prowadzone są przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

W roku 2024 na terenie miasta Sosnowca funkcjonował jeden Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy ul. Grenadierów 21, gdzie mieszkańcy mogli w ramach uiszczonej opłaty, własnym transportem przywieźć każdą ilość i każdy rodzaj odpadu komunalnego (oprócz niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych), poza ustalonym harmonogramem. Masa poszczególnych rodzajów odpadów w 2024 r. przyjętych w Gminnym Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych prowadzonym przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o., wyniosła 4 261,2600 Mg oraz 1 087,6000 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Aby uszczelnić system gospodarowania odpadami komunalnymi, Gmina bezustannie prowadzi liczne akcje edukacyjne, ponieważ edukacja i gospodarka odpadami - to dwa, ściśle ze sobą powiązane aspekty. Edukacja w zakresie gospodarki odpadami ma na celu przede wszystkim przygotowanie społeczeństwa do świadomego i właściwego zgodnego z prawem, postępowania z odpadami, więc muszą być to cykliczne, permanentne działania. Edukacją ekologiczną objęte zostały zarówno dzieci i młodzież w szkołach jak i płatnicy, czyli te osoby, które płacą za gospodarkę odpadami komunalnymi. W wyniku tych działań, właściciele nieruchomości informowani są o ich obowiązkach wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku

w gminach oraz wzywani są do składania wyjaśnień w przypadku, gdy złożona przez nich deklaracja budzi wątpliwości organu.

W roku 2024 prowadzone były następujące akcje edukacyjne:

1. „Ekososna z Ekostacji. Wymień surowce na rośliny.”

W 2024 r. odbyła się 6 edycja akcji „Ekososna z Ekostacji. Wymień surowce na rośliny.” Polegała na zbiórce surowców wtórnych przez mieszkańców Sosnowca. **Akcja trwała od 1 lipca do 31 sierpnia 2024 r.** Mieszkańcy zbierali butelki PET, puszki aluminiowe oraz makulaturę. Za przywiezione odpady zbierali pieczątki na ekokartach, które mogli wymienić na kupony o wartości **15 zł**, a te z kolei wymienić można było na rośliny.

Zgodnie z regulaminem pieczątki można było otrzymać za przywiezienie odpadów:

- 20 butelek PET - 1 pieczętka
- 15 puszek aluminiowych - 1 pieczętka
- 5 kg makulatury - 1 pieczętka

8 pieczętek = KUPON o wartości 15 zł

W tegorocznej edycji udział wzięło 47 mieszkańców, którzy zebrali łącznie:

- 69 180 szt. butelek PET
 - 18 420 szt. puszek aluminiowych
 - 13 230 kg makulatury
- Łącznie przybiliśmy **7333** pieczątki.

Rozdanie nagród odbyło się 06.10.2024 r. podczas EKOPIKNIKU w Parku Bioróżnorodności przy Centrum Edukacji Ekologicznej Egzotarium

2. Warsztaty edukacyjne w placówkach oświatowych.

W roku szkolnym 2023/2024 zakończyliśmy realizację warsztatów ekologicznych poświęconych zagadnieniom związanym z gospodarowaniem odpadami, skierowanych do wszystkich szkół podstawowych. Zajęcia zostały przeprowadzone z zastosowaniem narzędzi multimedialnych oraz różnorodnych materiałów dydaktycznych. Od początku akcji udało się zaangażować już ponad 11 000 uczniów.

W roku szkolnym 2024/2025 rozpoczęliśmy kolejny program edukacyjny. Szczególny nacisk kładziemy na uatrakcyjnienie warsztatów oraz dalsze propagowanie idei ekologicznych wśród dzieci i młodzieży. W tej edycji planujemy objąć akcją edukacyjną ponad **12 000 uczniów** szkół podstawowych z 36 placówek.

3. Warsztaty dla zwycięzców konkursu „EkoChoinka”.

W styczniu i lutym 2024 roku odbyły się warsztaty edukacyjne dla laureatów konkursu na ekologiczne drzewko z odpadów, zorganizowanego w grudniu 2023 roku. Podczas zajęć uczestnicy zgłębiali wiedzę na temat ograniczania produkcji odpadów oraz właściwego postępowania z nimi. W części praktycznej mieli okazję stworzyć unikalne obrazy malowane mchem, rozwijając jednocześnie swoje zdolności artystyczne i świadomość ekologiczną.

4. Sosnowiecki Lider Ekologii.

W roku szkolnym 2023/2024 odbyła się 9 edycja konkursu „Sosnowiecki Lider Ekologii”. Uczniowie oraz przedszkolaki rywalizowali w zbiorce zużytych baterii. Dzieci wykazały się dużym zaangażowaniem i zbiórka okazała się rekordowa. Łącznie we wszystkich placówkach oświatowych zebrano 10 286 kg baterii.

5. Akcja edukacyjna podczas meczów koszykówki organizowanych przez Polski Związek Koszykówki.

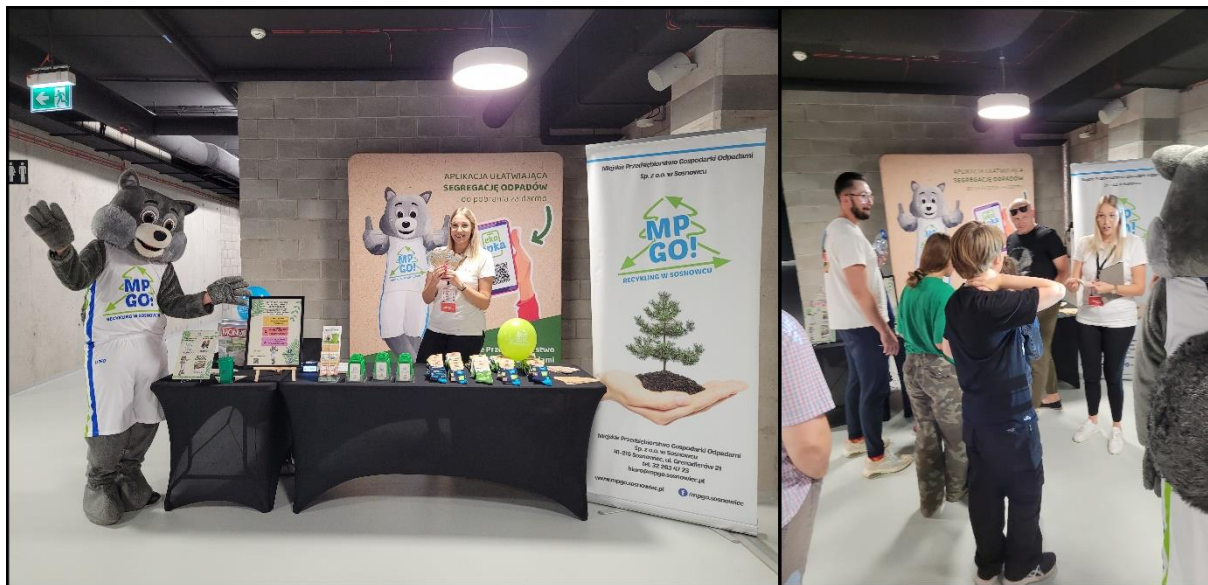
W lutym 2024 r. w Sosnowcu odbyły się sportowe wydarzenia, w których Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami brało udział, były to:

- 02.02 - 04.02.2024 r. – Pekao S.A. PUCHAR POLSKI KOBIET
- 07.02.2024 r. – KADRA KOBIET: POLSKA-CZECHY
- 15.02 - 18.02.2024 r. – Pekao S.A. PUCHAR MĘŻCZYZN
- 26.02.2024 r. - KADRA MĘŻCZYZN: POLSKA-MACEDONIA PÓŁNOCNA

Podczas tych wydarzeń Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami przeprowadziło edukacyjną akcję ekologiczną, której podsumowanie przedstawia w poniższym sprawozdaniu.

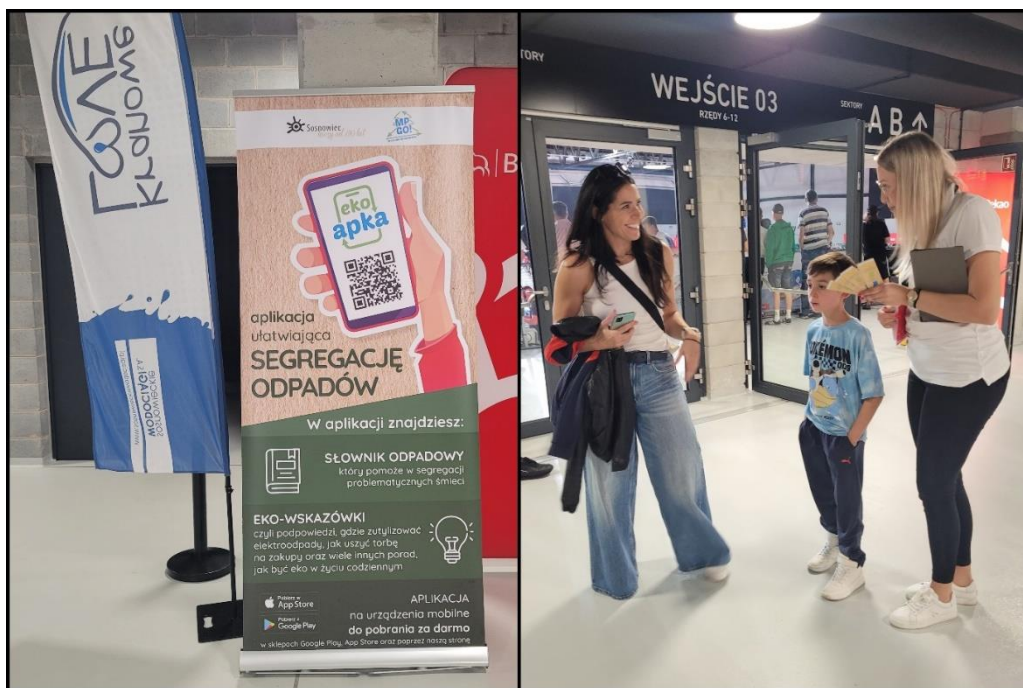
A. Akcja informacyjna dotycząca prawidłowej segregacji odpadów.

Podczas sportowych zmagania Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami zorganizowało akcję edukacyjną promującą właściwą segregację odpadów. Na przygotowanym stoisku mieszkańcy mogli otrzymać ulotki i zakładki do książek z przydatnymi informacjami na temat zasad segregacji. Inicjatywa spotkała się z dużym zainteresowaniem i pozytywnym odbiorem uczestników.

B. Promocja EkoApki – ekologicznej aplikacji mobilnej dla mieszkańców Sosnowca.

Podczas sportowych wydarzeń promowana była „Eko-Apka” – aplikacja mobilna, która pomaga mieszkańcom w codziennej segregacji odpadów. Uczestnicy z naszą pomocą mogli bezpłatnie pobrać aplikację na swoje urządzenia mobilne. Informacje o „Eko-Apce” były również prezentowane na roll-upie oraz ścianie reklamowej.

C. Ekologiczna, edukacyjna strefa dla dzieci.

Podczas tego sportowego wydarzenia zorganizowaliśmy strefę dla najmłodszych kibiców, gdzie wspólnie uczylimy się segregacji odpadów oraz przeprowadzaliśmy edukacyjne gry o tematyce ekologicznej. W trakcie rozgrywek odbyły się również warsztaty ekologiczne, których tematem była „EkoŁąka”. Zadaniem uczestników było wykonanie pracy plastycznej z resztek papieru, wstążek oraz innych odpadów. Starsze dzieci mogły również wykazać się wiedzą i rozwiązywały ekologiczne krzyżówki.

6. Ekopiknik.

17 czerwca 2024 roku na osiedlu Juliusz odbył się ekologiczny piknik, który zgromadził licznych mieszkańców. Wydarzenie miało na celu promowanie postaw proekologicznych. Jedną z głównych atrakcji dla dzieci była eko gra, podczas której uczestnicy musieli przejść kilka stacji, na których musieli wykonać ekologiczne zadania, takie jak np. wspólna praca

plastyczna – ekologiczne drzewo, w całości wykonane z odpadów czy obraz z mchu. W ramach animacji zorganizowano również zabawy edukacyjne, podczas których najmłodszy uczestnicy nauczyli się zasad prawidłowej segregacji odpadów. Na pikniku dla mieszkańców nie zabrakło atrakcji także dla seniorów. Zostali oni aktywnie zaangażowani w kreatywną zabawę, podczas której tworzyli oryginalne stroje z odpadów. Podczas wydarzenia odbyło się również rozstrzygnięcie konkursu dla dzieci „Egzotyczna natura”. Zadaniem uczestników było stworzenie egzotycznej rośliny lub zwierza. Wszyscy uczestnicy wykazali się niezwykłą kreatywnością i zaangażowaniem. Podczas pikniku mieszkańcy mieli również okazję wymienić elektroodpady na sadzonki roślin.

7. EkoApka – aplikacja mobilna dla mieszkańców Sosnowca.

W 2024 roku aplikacja mobilna „EkoApka” została rozbudowana o nową, niezwykle przydatną funkcję jaką jest **harmonogram wywozu odpadów, wzbogacony o system powiadomień**. Wystarczy ustawić swój adres, a aplikacja przypomni dzień wcześniej, o konieczności wystawienia koszy. Dzięki temu każdy użytkownik będzie miał wystarczająco dużo czasu na przygotowanie odpadów do odbioru.

eko apka

czyli aplikacja ułatwiająca **SEGREGACJĘ ODPADÓW**

Do pobrania za darmo w sklepach Google Play, App Store oraz poprzez naszą stronę

Pobierz w App Store

Pobierz z Google Play

Harmonogram
Sprawdź dokładne daty i rodzaje odpadów, które będą odbierane z Twojej lokalizacji!

Powiadomienia
Ustaw swój adres, a aplikacja dzień wcześniej przypomni Ci o wystawieniu pojemnika z odpadami, zgodnie z harmonogramem!

NOWE FUNKCJE!
Wpisz nazwę odpadu i sprawdź gdzie go wyrzucić

DO POBRANIA W SKLEPIE PLAY ORAZ APP STORE!

8. Dzień otwarty OSP Cieśle

9 listopada wzięliśmy udział w dniu otwartym w OSP Cieśle, gdzie na uczestników czekało mnóstwo atrakcji. Na naszym stoisku można było nauczyć się prawidłowej segregacji odpadów – zarówno w wersji dostosowanej dla najmłodszych, jak i poprzez grę XXL dla starszych dzieci. Dodatkowo każdy miał okazję stworzyć własny obraz z mchu, łącząc edukację z kreatywną zabawą.

9. "Czyste Zielone Miasta"

26 października mieliśmy przyjemność uczestniczyć w akcji "Czyste Zielone Miasta", zorganizowanej przez Stowarzyszenie Lepsza Polska oraz Ogród Botaniczno-Zoologiczny CEE Egzotarium Sosnowiec. Wydarzenie obfitowało w warsztaty, które dostarczyły uczestnikom solidnej dawki wiedzy ekologicznej. Dodatkowo, wspólnie z uczestnikami tworzyliśmy obraz z odpadów, takich jak rolki po papierze, nakrętki i inne materiały, a całość przyozdabialiśmy naturalnym mchem.

Wszystkie akcje ekologiczne organizowane są przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. we współpracy z Wydziałem Ekologii i Gospodarki Odpadami Urzędu Miejskiego w Sosnowcu.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy Sosnowiec na lata następne będzie dalsze uświadamianie mieszkańców gminy, przedsiębiorców oraz wszystkich innych wytwórców odpadów komunalnych o konieczności ograniczania ilości wytwarzania odpadów i konieczności zwiększenia udziału selektywnej zbiórki odpadów, celem osiągnięcia wymaganych przez Unię Europejską poziomów ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz odpowiednio wysokich poziomów przygotowania do ponownego użycia oraz recyklingu odpadów

Przedstawione w przedmiotowej analizie działania Gminy Sosnowiec w roku 2024 pozwalają stwierdzić, iż zadania z obszaru gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta realizowane są zgodnie z założeniami norm prawnych i dokumentów strategicznych, w sposób określony poniżej:

- Gmina Sosnowiec podejmuje szereg działań o charakterze organizatorskim, umożliwiających funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:
 - podejmowanie przez Radę Miejską w Sosnowcu uchwał w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi,

- objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, za wyjątkiem cmentarzy i Rodzinnych Ogrodów Działkowych oraz właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, którzy wyłączyli się z systemu odbierania odpadów komunalnych zorganizowanego przez gminę, poprzez złożenie prezydentowi miasta stosownego oświadczenia, na podstawie art. 6c ust. 3a u.c.p.g.,
 - realizowanie zadań wynikających z obowiązków ustawowych, w tym kontrole przedsiębiorców posiadających wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, prowadzonym przez Prezydenta Miasta Sosnowca.
- Nadzoruje gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości.
- Zapewnia selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady.
- Zapewnia korzystanie z Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK) zlokalizowanego w Sosnowcu przy ul. Grenadierów 21, w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy.
- Wyposaża nieruchomości zarówno zamieszkałe jak i niezamieszkałe w pojemniki oraz worki do gromadzenia odpadów komunalnych, utrzymuje pojemniki w odpowiednim stanie technicznym oraz sanitarnym poprzez ich dezynfekcję 2 razy w ciągu roku w ramach opłaty, przez co stwarza i rozbudowuje infrastrukturę do selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
- Podejmuje i wdraża szereg działań „zero waste” ukierunkowanych na ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów, poprzez promowanie odpowiedzialnej produkcji, konsumpcji, ponownego wykorzystania i odzyskiwania wszystkich produktów, opakowań i materiałów, bez ich spalania, oraz bez zanieczyszczania powierzchni ziemi, wody lub powietrza, które zagrażają środowisku lub zdrowiu ludzkiemu.
- Prowadzi działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz promuje ideę zapobiegania powstawania odpadów i właściwej hierarchii postępowania z odpadami. Przedmiotowe działania skierowane są do różnych grup wiekowych.
- Wszystkie zadania z obszaru gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Sosnowiec prowadzone są w sposób jawny i przejrzysty poprzez udostępnienie na miejskiej stronie internetowej następujących informacji:
- aktualne akty prawa miejscowego dotyczące systemu gospodarki odpadami komunalnymi,
 - wykaz aptek wyposażonych w pojemniki do zbierania przeterminowanych leków,

- wykaz podmiotów zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych,
- wykaz obiektów użyteczności publicznej wyposażonych w pojemniki na zużyte baterie,
- adres i Regulamin Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych,
- wykaz przedsiębiorców posiadających wpis do Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych,
- miejsca zagospodarowania odpadów przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
- harmonogramy odbioru odpadów,
- wzór zapotrzebowania na dostarczenie kontenerów lub worków na odpady zielone dla zabudowy wielorodzinnej,
- bieżące komunikaty w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi,
- w Biuletynie Informacji Publicznej, w ramach publikowanego Sprawozdania z wykonania budżetu miasta Sosnowca, przedstawione są dochody i wydatki związane z gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

► W ramach działań kontrolnych prowadzony jest stały monitoring nieruchomości w zakresie sposobu prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów na poszczególnych nieruchomościach, na terenie miasta Sosnowca.

► Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Sosnowiec dokonuje corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejsza analiza sporządzona została w ustawowym terminie, na podstawie sprawozdań sporządzonych w BDO (bazie danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami), przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący Gminny Punkt Selektywnego Zbierania odpadów komunalnych (GPSZOK), podmioty zbierające odpady komunalne oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Sosnowca ewaluuje i na podstawie zabranych doświadczeń jest sukcesywnie ulepszany tak, aby mógł spełniać zarówno wymogi ustawowe jak i oczekiwania mieszkańców. Dlatego konieczne jest stałe monitorowanie wysokości przychodów i kosztów, a w przypadku ich nierównowagi, podejmowanie działań zmierzających do odpowiedniego korygowania stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Efektem stałego monitoringu oraz systematycznej weryfikacji ilości mieszkańców miasta Sosnowca jest przyrost ilości osób zamieszkujących

na terenie miasta, pomimo ujemnego przyrostu naturalnego. Na podstawie obowiązujących przepisów prawa przyjmuje się, że system gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Sosnowiec jest tak zbilansowany, aby był w pełni samofinansujący się.

Powyższe wynika z faktu, iż powinnością organu samorządowego jest stwarzać warunki prawno-organizacyjne do prawidłowego funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy.

Opracował	Zatwierdził
Joanna Czapla – Naczelnik Wydziału Ekologii i Gospodarki Odpadami	Michał Zastrzeżyński – I Zastępca Prezydenta Miasta Sosnowca
Elżbieta Jach – Główny Specjalista w Referacie Gospodarki Odpadami Komunalnymi	